

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA- ÉS ENERGIAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

JÓ SZERENCSE T!

Ülésezett a BDSZ XXXI. kongresszusa

2009. július 7-én munkakongresszust tartott a Bánya-és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete. A 10 órakor kezdődő tanácskozáson elsőként a Mandátumvizsgáló Bizottság jelentését hallgatták meg a küldöttek, majd elfogadták a kongresszus ügyrendjére és választási szabályzatára tett javaslatot, s megerősítették tisztségükben a kongresszusi munkabizottságok elnökeit és titkárait. Ezt követően szavaztak a küldöttek a kongresszus napirendjéről:

1. Az Országos Tanács és a Számvizsgáló Bizottság beszámolója a négy éves munkáról.
  2. A BDSZ alapszabályának módosítása.
  3. Tisztségviselők választása.
- Ezután megválasztották a kongresszusi napirendek levezető elnökeit, illetve a jegyzőkönyvvezetőt és a jegyzőkönyv hitelesítőit. A BDSZ XXXI. kongresszusa, a Magyar Himnusz elhangzása után, megkezdte munkáját.

Rabi Ferenc szóbeli kiegészítője a beszámolóhoz

Tisztelt Kongresszus! Kedves Kollégák, Kollégák!

A BDSZ XXX. kongresszusának első és legfontosabb megállapítása az volt, hogy próbáljuk a következő négy évben megőrizni azokat az eredményeket, amelyeket elértünk, próbáljuk megőrizni a bányászati munkahelyeket, próbáljuk elérni a reálkeresetek növekedését, s a nyugdíjasok számára is egy kiszámítható, jobb jövőképet teremteni. Nagyon nehéz és ellentmondásos négy éven vagyunk túl. Az első időszak első pár hónapjában még az úgynevezett jóléti rendszerváltás programja ment végig, azt követően pedig következett a megszorítások időszaka.

Hogyan próbáltuk elérni eredményeinket megőrizni?

Milyen módszerekkel óvtuk vívmányainkat. Röviden arról szeretnék most számot adni a kongresszusnak. Világosan látszódott, hogy az utolsó mélyművelésű szénbányánk, Márkus-

hegyen, akkor működhet tovább, ha pluszforrásokat találunk, a piaci versenykörülmények közötti helytálláshoz. Kezdeményezte a bányászszakszervezet – három év óta folyamatosan kapja is a cég – az úgynevezett „szénfillért”, a szénbányászati szerkezetátalakítási támogatást. Ez az első évben 9,8 milliárd forint pluszt jelentett, majd csökkent ez az összeg bizonyos mértékben, de most is 7,5-7,6 milliárd forint lesz, amit a cég megkap. Abban a hitben voltunk, hogy ezzel a működőképességet tudjuk biztosítani, hogy ez a támogatás új helyzetet teremtsen, s képes lesz a társaság – ahogy a kormányhatározat szövege – 2014-ig működőképes maradni. Sajnos azt kellett tapasztalunk, hogy a szénfillér felhasználása egyrészt nem megfelelően történt, másrészt egy rosszul megkötött üzlet kapcsán a Vértesi Erőmű Zrt-nek a működőképessége került veszélybe. Határozottan állítom, hogy a bányászszakszervezet gyors fellépésének köszönhető, hogy azt az MVM igazgatósági döntést, ami azonnali bezárásról szólt ebben az évben (volt egy másik

változat, ami novemberi bezárást irányzott elő), sikerült megakadályozni. Ebben kiváló partnertünk volt Keleti György képviselő úr, Rajnai Gábor polgármester úr, valamint a helyi szakszervezetek és ezzel a közös fellépéssel azt sikerült elérni, hogy új kormányhatározat született. Novemberben még mindig reális veszélye van a bezárásnak, hiszen akkor még felülvizsgálják a meghozott intézkedéseket, de azt a közös döntésünket, amit a BDSZ országos tanácsának ülésén elfogadtunk, hogy a minimálisan 2014-ig tartó működést a bányászszakszervezet, ha kell közös fellépéssel is kikényszeríti, továbbra is tartjuk, s reményeink szerint legalább minimálisan eddig a bánya működőképessége megmarad. Van egy magántőke bevonási lehetőség a kormánydöntés alapján, mely külső szakértők közreműködését is előírta, s innentől kezdve az a tét, hogy ebben az évben tíz-tizenkétfemilliárd forintot kapjon a cég, s ebben az esetben a hosszabb távú működés 2010-től rentábilisan megoldható.

(Folytatás a 2. oldalon)

Kongresszus után, kongresszus előtt

A BDSZ Alapszabály szerinti soron következő kongresszusára ez év novemberében került volna sor. Megelőzte ezt az Országos Tanács, egyhangú döntése, amely július 7-dikére összehívta a bányászszakszervezet XXXI. (munka) kongresszusát. Ennek a fő oka az, hogy a bánya- és energiaiparban is, de az ipar egészében, a feldolgozóipar területén is jelentős változások mennek, s mentek végbe az elmúlt évtizedekben. A folyamatnak a lényege, hogy jelentős mértékben csökkent a foglalkoztatottak száma, s ezzel együtt a hagyományos, jól szervezett, erős és több mint százéves múltra visszatekintő szakszervezetek szerveződései lehetőségei is beszűkültek.

Már az előző kongresszuson megfogalmazta a BDSZ azt a törekvését, hogy egy integrációs folyamatnak kell végigmennie az ipari szakszervezetek működésében, s ez a szorosabb együttműködés - elsősorban a szakértői apparátus, illetve a területi jelenlét megerősítésével - eredményesebb, hatékonyabb szakszervezeti munka feltételrendszerét teremtheti meg.

A BDSZ ennek a folyamatnak az élére állt. Az MSZOSZ-en belül támogatást kapott a bíróságilag bejegyzett bánya-, energia-, és ipari szakszervezetek szövetségének létrehozása. Több mint öt évig dolgoztunk együtt ebben a szervezeti keretben. Kiderült, hogy a Ruházati Dolgozók Szakszervezetében és a Textilipari Dolgozók Szakszervezetében megvan az a szándék, hogy fuzionáljon a bányászszakszervezettel, s együttesen vigyük végig azokat a célokat, amiket az előzőekben említettem.

A kilenc együttműködő ipari szakszervezet közül, egyelőre, más szakszervezetek nem jutottak eddig a felismerésig el, így a XXXI. kongresszusnak volt a feladata, hogy megerősítse a fúzió jogi, és egyéb feltételrendszerét.

A kongresszuson százhusz szavazati jogú küldött kapott lehetőséget az aktív és nyugdíjas tagság képviselésére. Egyhangúlag fogadták el azt a beszámolót, amit az elmúlt három és fél év munkájáról készítettünk, az írásos és a szóbeli kiegészítést egyaránt. Megtörtént az elmúlt kongresszus óta eltelt időszak elemzése, és az elért eredményeket, a szakszervezeti munkát a küldöttek egyöntetű szavazatukkal ismerték el.

Fontos volt, hogy az Alapszabályunkat módosítsuk. Ennek két indoka volt. Egyrészt új változások következtek be a Legfelsőbb Bírósági állásfoglalások kapcsán (ezeket ügyvédek közreműködésével átvezettük), másrészt hozott két szakszervezet-politikai döntést is az Alapszabály kapcsán a kongresszus. Az egyik arról szólt, hogy megváltoztatjuk a nevünket. Az „és” szó áthelyezésével kinyitottuk a szerveződések lehetőségét az ipari terület egészére. A tagozatokat megerősítettük, ami azt jelenti, hogy a jövőben a BDSZ tagozati szinten jelennek meg a szakmai típusú érdekvédelmi, érdekképviseleti tevékenységek. A beolvadó szakszervezetek képviselőiben két tagozatvezetőt társadalmi alelnöknek választottunk, illetve a bányai ipart a legnagyobb szervezeti egységünk delegáltja képviseli, mint alelnök, a következő időszakban. Így új szervezeti struktúra alakul ki: egy elnök és három alelnök viszi tovább a munkát. A kongresszus a beszámoló kapcsán a BDSZ eddigi alelnökének és az apparátus tagjainak is kifejezte köszönetét a végzett munkájukért.

A BDSZ XXXI. kongresszusának alapvető feladata volt az előző kongresszus utáni időszak elemzése, értékelése, és az új, közös együttműködés alapszabályának kialakítása.

A tisztségviselők választására azért került sor hamarabb, hogy a 2009. november 13-dikái XXXII. kongresszuson széleskörű meghívotti körben – külföldi vendégek, hazai partnerszervezetek képviselői – egy ünnepélyes, a három szakszervezet közös törekvéseit kifejező programot tudjunk elfogadtatni. Ezt széleskörű vita kell, hogy megelőzze, hogy megteremtjük a következő időszak működésének a feltételeit. Ez a program folyamatosan készül, és tartalmazni fogja az iparban – beleértve a bánya- és energiaipart is – foglalkoztatottak legfontosabb törekvéseit, aminek a központjában a munkahelyek megtartása, a foglalkoztatás körülményeinek, szociális, biztonsági és egészségügyi szempontjainak a figyelembe vételével történő javítása, s egy kiszámítható, biztosabb jövő teremtése áll, a bérből, jövedelemből, mindennapi munkájukból élő kisemberek számára.

Az első európai ágazati kollektív szerződés előkészítés előtt állnak. Erőteljessé vált az európai üzemi tanácsok munkája, és ilyen vonatkozásban is, az új szakszervezetnek meg kell teremtenie a magyar ipari munkavállalók képviseletét, érdekeinek védelmét. Ez már szükségessé teszi a folyamatos európai törvénykezés figyelemmel kísérését. A közösségi jog magyarországi alkalmazásának a biztosítását és ezen keresztül a magyar munkavállalók európai szintű érdekvédelmét is.

Ezért nagyon fontos a három szakszervezet együttműködése, mert ebben a vonatkozásban is az európai szociális párbeszéd fórumain, illetve a magyar fórumokon is – bizom benne, hogy tárgyalásos úton – sikerül megállapodásokat, kollektív szerződéseket kötni.

A programadás egyúttal egy új folyamatot is elindíthat, mert Magyarországon idáig inkább a szakszervezetek szétaprózódása volt a jellemző. Nem véletlenül mondják nyugati szakértők, hogy extra-plurális a magyar szakszervezeti mozgalom. A struktúránk teljesen széttagolt. A fúzióknak olyan irányt mutat, ahol az összerendeződés adhat új erőt és új lehetőségeket. Felgyorsult ez a folyamat Európa minden országában, így ebben a vonatkozásban a Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete az európai folyamatokkal összhangban lép, a másik két szakszervezettel, s teremti meg egy új, modern munkavállalói érdekvédelem hátterét.

Rabi Ferenc
a BDSZ elnöke

Rabi Ferenc: Erős ipari szakszervezetet akarunk

(Folytatás az 1. oldalról)

A Mátrai Erőmű Zrt esetében fejlesztések ösztönzése, új blokk megépítése volt a kulcskérdés. Ebben maximálisan támogattuk a menedzsmentet, s közösen léptünk fel különböző fórumokon. Nagyon hiszem, hogy a terv meg is valósul, hiszen ez a feltétele annak, hogy 2013 és 2014 után a két bányász munkájának meglegyen a háttere.

Az egyéb bányászati területeken problémát okozott a Natura 2000 program, amely felhatalmazta a környezetvédőket sokszor irracionális lépések megtételére. Jó példa erre a COLAS Északkeleti tályai bányászati területének az esete, ahol leraktak egy szemétsomót, ami odavonzotta az egereket, mire megjelentek a baglyok, könnyű táplálék reményében, s az illetékesek máris kimondták, hogy mivel itt egy bagoly-család lakik, tehát fejezzék be a területen bányászást. Ilyen esetekben kellett a szakszervezetnek fellépnie, s értünk is el eredményeket. Úgy vélem, a jövőnek is az az elsődleges feladata, hogy az ésszerű természet és környezetvédelmi feladatokat támogassuk, de az ellen, ami ésszerűtlenül próbál meg hivatkozni ezekre a célokra, keményen fel kell lépünk, a munkahelyek teremtése és megőrzése érdekében.

Komoly erőfeszítéseket tettünk az elmúlt időszakban a cégek működőképessége okán a CO2 kvóták biztosításáért. Például ez a Mátránál egymilliárd forint pluszbevétel jelentett. Voltak közös fellépéseink, akcióink, s ez segítette a működőképesség fenntartásában.

A villamosenergia-iparban a piacnyitást határoztuk meg. Fontos eleme volt ennek az ágazati kollektív szerződés vívmányainak megőrzése, a Villamos-energiapiari Foglalkoztatási Alap többszöri feltöltése. Közel kétegy milliárd forint ment az Alapba, ezt a munkahelyüket veszített kollégáink kapták meg. Megteremtettük a pénztár bezárásának feltételeit. Örömmel mondom, hogy sikerült megőriznünk a villamos áram-kedvezményt a „C tarifát”, a szénjárandóságot (a tűzifa is ebbe a kategóriába tartozik), úgy hogy az adómentességük megmaradt. Ez, közös érdekegyeztetés következményeként, napjaink eredménye.

Ebben a folyamatban én fontosnak tartom, hogy európai parlamenti képviselővel találkozhattunk, például a VÉ Zrt márkushegyi bányászataiban. Fontosnak tartom azt a műszaki fejlesztést, ami most fejeződött be napjainkban, Bükkábrányban. A világ legnagyobb kompakt kotrógépét szerelték össze helyi szakemberek. Ez már nagy tudást igénylő berendezés. Ezek a fejlesztések azok, amelyek a modernizációs folyamatokban megadják a szakmánk továbbélésének a lehetőségét.

Megmaradt eredményeink

Megmaradt a bányász kordkedvezményes nyugdíj, föld alatt és külszínen is. Nem volt könnyű ebben a helyzetben, mikor korhatáremelés volt, s demográfiai kihívások vannak. Érvényesült a bányász nyugdíj átlagszámítási kedvezmény. Nagyon sok kollégánk ennek köszönheti a tisztességes nyugdíját. Megteremtettük a tatabányai, mányi és márkushegyi kollégák kérésére a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépés lehetőségét. Ez egy alkalommal megvalósult. Sajnos voltak, akik nem éltek ezzel a lehetőséggel és napjaink nagy kérdése az, hogy a második alkalommal ki tudjuk-e nyitni? Megőriztük a szén és tűzifa-járandóság adómentességét.

A bányász hagyományörzésre még a ciklus elején áthúzódóan pályázati pénzeket osztottunk ki, milliós nagyságrendben, ami élénkítette a bányász hagyományörzést, művészeti közössé-

geink tevékenységét, és segítette stabilizálni nyugdíjas szervezeti egységeink működését. Köszönöm az aktív és nyugdíjas szervezetek erőfeszítéseit! Kiváló, gyönyörű rendezvényeket szerveztek minden területen. Szinte minden településen megteremtették a bányász hagyományának valamilyen megőrzését, és ezt nagyon köszönöm! A szakmakultúránk a tisztelete, becsülete, ilyen módon folyamatosan megvan.

A Bányász Segélyalapot ebben a ciklusban plusz tizenkétfélmillió forinttal töltöttük fel, szintén kormányzati támogatással és ez segítette abban, hogy egy évben nem kellett kiosztani a tőkénk hozadékát, ami erősítette a Segélyalap lehetőségeit. A Válság-segélyalapot az Országos Tanács egységes döntésével hoztuk létre, ebből támogatjuk azokat a kollégákat, akik most rendkívül nehéz helyzetbe kerültek, mert szüneteltetik a munkájukat, s a bérük ötven-hatvan százalékát kapják csak meg. Ez a probléma elsősorban a bauxitbányászati területén, és a lakókocsigyártóknál jelentkezik. Ezúton köszönöm meg mindazoknak, akik akár testületi döntéssel, akár egyéni kezdeményezésre befizettek az Alapba. Az a kérés, hogy aki tudja továbbra is támogassa az Alapot, mert sajnos számtalan kollégánk van abban a helyzetben, hogy a napi megélhetése is bizonytalan.

Azt gondolom, hogy a nyugdíjasoknál alakult ki leginkább felemás helyzet, hiszen vannak olyan eredmények, amelyek nem voltak meg az előző ciklusban, vannak olyanok, amelyeket megkaptak, majd visszavettek tőlük. Ha ezt áttekintjük, akkor örömmel mondom, hogy a méltányossági nyugdíjemelés működött. Nagyon nagy számban terjesztettek fel a nyugdíjas szervezetek kéréseit, s amelyek megfeleltek a jogszabálynak, azt a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság támogatta. Az özevgyi nyugdíjak ötvenről hatvan százalékra történő emelése két részben megvalósult. A nyugdíjkorrekciós program részben került végrehajtásra, hiszen a 2009. évi elvárás 2010-ben teljesül, viszont a 2010-re tervezett korrekció az elmarad. Azoknak fontos információ, akik rendszeresen igénybe veszik a sikondai Bányász Szanatórium szolgáltatásait, hogy a lehetőség megmarad, még egy kicsit fejlesztettük is a szolgáltatások minőségét. A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium költségvetésében – közbenjárásunkra – továbbra is szerepel a szanatórium támogatása.

Problémáink persze maradtak és vannak, s ez nehezen kezelhető a nyugdíjas tagjaink részéről. A tizenharmadik havi nyugdíj visszavonása komoly érvágás még akkor is, ha 3%-os GDP növekedés esetén maximum 80 000.- Ft úgynevezett „nyugdíjprémium” jár. Beszéltem a nyugdíjkorrekció utolsó évének elmaradásáról. A fiatalabb korosztálynak nem jó hír, hogy a demográfiai hatások, s egyéb okok miatt nyugdíjkorhatár emelésre kerül sor. Ez főleg a mecseki területen okoz gondot, hogy az egészségkárosodási járulék az egyéb jövedelmekkel összevonásra kerül, s ennek megfelelően adózik. Ez csökkenti – annak, aki dolgozik – az egészségkárosodási járuléka összegét, de ez vonatkozik a rokkantsági nyugdíj egyes fokozataira is.

Munkánk politikai háttéréről

A legfontosabb talán az volt, hogy lehetett tárgyalni. Amikor lehet tárgyalásos úton megállapodást elérni az egy nagyon fontos lehetősége a szakszervezeteknek. Ha nem lehet, akkor nem marad más, mint a demonstráció, melyen még alkalommal vettünk részt a beszámolási időszakban. Kétszer külföldön, a nemzetközi válság hatásainak

kezelése miatt és kétszer idehaza, Magyarországon, az egészségügyi reform és a tervezett utolsó kormányzati intézkedésekkel szemben. Joggal hitük a ciklus elején – mint már említettem -, hogy végigmegy az a jóléti program, ami meg volt ígérve a társadalom jelentősebb részének. Am az is világossá vált, hogy a költségvetési hiány, amit GDP arányosan szoktak mérni, ez közel tíz százalék volt (9,7%-ra emelkedett), s azok az országok, amelyek nem tudják tartani a költségvetési hiányt, sok vonatkozásban pénzügyileg hátrányos helyzetbe kerülnek. Indokolt volt az, hogy kellett egy konvergencia program, kellett egy olyan intézkedéssorozat, amely a költségvetés egyensúlyát biztosítja. Mert az nem bal vagy jobb oldali kérdés. Az az egy dolog volt mögötte, hogy ezt itt milyen mértékben éri el és a társadalom különböző rétegeit hogyan és milyen módon találja meg az intézkedéssorozat. Az utolsó időszakban, mikor a konvergencia-program vége közeledett, jött a gazdasági világválság. Sajnos ez a válság sokkal mélyebb, mint gondoltuk. Kínától az USA-ig elhúzódik. Vitatkoznak arról, hogy milyen mélységű, hogy elértük az alját és megüünk felfelé, most éppen azt mondják, hogy elhúzódik és fel kell készülnünk egy hosszabb időszakra. Ez a válság bizonyos mértékben a jelenlegi társadalmi berendezkedés sérülékenységét mutatja. Azt tapasztaljuk, hogy a közép-kelet európai országokat mélyebben érinti, nagyjából azért, mert a válságot a fejlettebb országok könnyebben tudják áthárítani, mert a döntések egy részét ott hozzák meg. Ebben a válsághelyzetben én azt tudom mondani, hogy volt egy forint elleni spekuláció, két napon múlt, hogy nem borult be úgy, mint az izlandi korona. (Európa ötödik legfejlettebb országáról van szó.) Volt egy jelentős alapkamat-emelés, jelenleg is 9,5%, ami azért nagyon rossz, mert a vállalkozások hitel felvételei lehetőségeit rontja. Például a Mátránál most kellene felvenni a hiteleket a fejlesztéshez, ilyen feltételek mellett ez nagyon nehéz. Ezért is mondjuk azt, hogy a pénzügyi válság hatásait csökkenteni kell, a gazdasági reálszféra számára biztos forrásokat kell teremteni, mert a beruházás teremt majd munkahelyeket. Megéltük ennek gazdasági hatásait, ahol a létszámnak a felét elbocsátották, s most dolgozunk azon, hogy olyan új terméket találjunk, ami piacépes maradhat Nagyoroszában. Ez a helyzet sajnos bizonyos mértékben befolyásolta a jövedelmeket is. Az állampolgári, jóléti típusú megszorítások bekövetkeztek. A nyugdíjról szóltam, a gyermeknevelésnél három évről két évre csökkent a támogatott időszak, ami nagyon nehéz helyzeteket teremthet majd, s nem örültünk a természetbeni juttatások bizonyos mértékű adóztatásának sem, mert ez befolyásolja a kollektív

szerződés tárgyalásokat is.

A pénzügyi és gazdasági válság szociális problémákat is okoz, és okozhat még mélyebbeket is. Ha tovább húzódik a politikai szférára, és általánossá válik Magyarországon az utcai politizálás, annak különböző megnyilvánulásai, azok ronthatják az eddig elért eredményeket, s – évszázados tapasztalat – a szélsőségek szélsőséges választásokat adnak. A mi szakszervezetünk a megalakulásától, a két világháború között is, arra törekedett, hogy a demokratikus viszonyokat tudja kiterjeszteni és kiszélesíteni.

Azt mondja a szakszervezet, nagyon határozottan, hogy a strukturális átalakítások végigmentek, s most már további megszorításokra ebben az időszakban a nyugdíjasok, a munkavállalók részére ne kerüljön sor. Lehetőség van arra, hogy egy gazdasági növekedésnél ez a struktúra a költségvetési pluszt megteremtse. Mindenfajta demagógiával szemben, amikor növekedés volt Magyarországon, költségvetési hiány kísérte. A növekedést nem tudtuk együtt vinni a költségvetés pluszával.

Ha ez a struktúra valóban lehetővé teszi, hogy a növekedéshez nem fog párosulni költségvetési hiány, akkor Magyarországnak most van reális esély arra, hogy a következő években egy gazdasági növekedéssel a kettőt együtt tudja kezelni. Az elmúlt hónapok voltak azok – egyébként ebben benne van a gazdasági teljesítmény csökkenése, a mínusz hat százalékos GDP csökkenés -, amikor a költségvetés egyenlege, ezen belül a kereskedelmi egyenleg, s a tőkeegyenleg is pozitív volt. Ez a kettő eddig csak 1995-ben fordult elő. Van reális esély Magyarországon gazdasági jövőjének a megerősítésére. Az a kérdés, hogy tudunk-e ezzel megfelelően élni?

Ésszerű, okos döntéseket kell hozni

Az általunk képviselt munkavállalók és nyugdíjasok érdekében, megalapozott, jó döntéseket kell hoznunk, és bármilyen kormány is jöjjön, nem szabad szétverni a megszorításokból fakadó eredményeket a következő időszakban.

Megállapíthatjuk, hogy Alapszabály szerint működünk. Rendszeresen ülésezett az Országos Tanács és az Elnökség is. A bizottsági és a rétegszervezeti munkáknál már voltak sajnos hiányosságok. Úgy gondolom, hogy egyetlen döntésünkkel sem akarunk hatásköröket túllépni, bevittük vitára, testületi döntésre az előterjesztéseket. Értelmetlen presztízsviták helyett okos dolgokról vitakoztunk, és talán ennek is köszönhető, hogy meg tudtuk teremteni, amikor szükséges volt, a közös, határozott fellépések hátterét. Amikor a tárgyalók tudják, hogy mögöttük ott van egy egységes szakszervezet, könnyebb eredményt elérni. Köszönöm mindnyájatoknak ezt!

A négy év alatt voltak szervezeteinknél tisztségviselő cserék, és azoknak, akik megváltak funkciójuktól, erről a helyről szeretném megköszönni a főbizalmi, bizalmi, alapszervezeti titkári munkát. Az elköszönés feltételeit igyekeztünk mindenhol megteremteni, mert egy közösséget az is minősít, hogy a volt tagjait, a volt választott képviselőit hogyan tudja megbecsülni.

Ha megnézzük az Üzemi Tanács választási eredményeket, a bányászszakszervezet növelte az arányát a választások során. Több mint 2/3-os többségünk van a bányászati területen. Pontosan 72,15%. Ez jobb, mint előző ciklusban volt. És hozzátartozik az is, hogy a mi területünkön az erőműi oldalon az Egyesült Villamosenergiaipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége működik, mint más konföderációhoz tartozó szakszervezet. Szerveződési területünkön sem Liga, sem Munkástanácsok nincs. Ez dicséret a helyi végzett munkát és tevékenységet, és dicséri a közös munkánkat.

A szociális párbeszédben európai szinten aktívan részt vettünk, ennek köszönhető, hogy a CO2 kvótánál eredményeket tudtunk elérni. A szociális párbeszéd bizottságai és ezen belül a BDSZ elismert munkát folytat európai szinten, számon tartják a tevékenység-

günket. Magyarországon a Magyar Bányászati Szövetség természetes, megállapodásra kész tárgyalópartnerünk. A villamos energia ipari ágazati párbeszéd bizottság munkájában is rendszeresen részt veszünk, mint reprezentatív szakszervezet. Itt a részvételi arányunk miatt a villamos szakszervezeté a meghatározó tárgyalási pozíció, de nélkülünk eddig, lényeges kérdésekben, nem léptek.

Az ágazati szociális párbeszéd bizottsági üléseken – a munkavállalói oldal képviselőjében - rendszeresen az elnökség tagjai vettek részt. Jelentős megállapodásokat is tudtunk ebben az időszakban elérni.

A központi és helyi Bányásznapok, Borbála ünnepek megrendezésre kerültek. Kiadványokat, bányász emlékhelyek létesítését, helyi rendezvényeket sikeres pályázati pénzekből igyekeztünk támogatni. Ebben a négy évben sikerült nagyon sok tisztségviselő számára is valamilyen szintű elismerést biztosítani, ami azért nem volt egy ciklussal ezelőtt olyan természetes.

S közben azért arra is figyeltünk, hogy központi pénzekből az állandó bányászati kiállítóhelyeket és múzeumokat is felújítsák.

A képzés és az oktatás az a terület, ahova jobban oda kellett figyelni. Meggyőződésem, hogy akik részt vettek az alapfokú és középfokú képzésen, - ülnek itt a teremben néhányan közülük -, kaptak plusz municiót és konvertálható tudást a mindennapi munkájukhoz. Amit végig vittünk az egy akkreditált típusú képzés volt. Meghívtuk az európai szakszervezeti vezetőket, a német, és a francia testvérszervezeteink vezetőit, akik elmondták a saját érdekegyeztetési gyakorlatukat.

Munkavédelmi továbbképzéseket is szerveztünk. Első ízben sikerült a Munkaügyi és Közvetítő Döntőbírói Szolgálatot rábeszélni, hogy támogasson egy képzést. Odafigyeltünk arra, hogy a nemzetközi lehetőségeinket is jobban kihasználjuk.

Sikeres pályázataink voltak, amelyek biztosították, hogy több tudást, több eredményt tudjunk felmutatni. Nagyon odafigyeltünk arra, hogy a bányászati szakképzést ne húzzák ki az országos képzési jegyzékből. Megvolt a reális veszélye, hogy a bányász szakmát nem oktatják, és nem tanítják, csak felnőttképzés keretében. A kollégáink segítségével az elméleti és gyakorlati kérdéseket, ami kell a bányász képzésben megpróbáltuk megfogalmazni. Az új országos képzési jegyzékben a szakmáink ott vannak, megvan tehát a lehetőség a képzéshez. Ha Oroszlányban nem olyan a helyzet, mint amilyen akkor valószínű, hogy az első iskolászerű csoportot is, évfolyamot is el tudjuk indítani, aminek még van egy kis reális esélye.

Az ifjúsági bizottságtól többet vártunk, több kezdeményezést, több olyan folyamat elindítását, ami a fiatal tagok bevonását erősíteni lett volna képes. Sajnos kevesebb jött erről a területről, mint vártuk.

A nőket illetően is egy bizonyos esetlegesség volt megfigyelhető a bizottsági tevékenységben.

Erősségünk a nyugdíjas rétegszervezeti működés: 17 547 fizető taggal és 76 alapszervezettel, ami nagymértékben segíti és erősíti a közös érdekvédelmi lehetőségeinket. A nyugdíjasok képzésének minden évben meg tudtuk teremteni a feltételét Balatonyöröknön, vagy Balatonfüreden. Szeretném rajtatok keresztül is kifejezni köszönetemet a bizalmiainknak, főbizalmiainknak, mert tisztességesen, és példászerűen fogjátok össze ezeket a közösségeket. Úgy gondolom, hogy ez nagyon nagy erényünk és értékünk.

Nem csak hagyományosan vett közösségi életet, hanem kulturális, közművelődési munkát is szervezték a klubokon keresztül, s ezek a kórustalálkozóknak, fúvószenekari találkozókban is megjelennek.

Nyilvánosság, és kapcsolattartás

A nyilvánossággal részben elégedettek lehetünk, a BDSZ honlap ebben az időszakban került bevezetésre, aktuális híreket és egyéb más hasznos tudnivalókat lehet találni.

A Bányamunkás újság azt a feladatot, amit várunk tőle, hogy próbálja meg betölteni legalább kéthavonta, negyedévente egy általánosabb, szakmai háttéradó funkcióját, alapvetően ellátta. Arról majd beszélünk kell, hogy tovább kell-e fejleszteni ezt a funkciót.

Azt gondolom, hogy a tájékoztató munkában nagyon fontosak a személyes találkozások, amelyeken véleményeket lehet cserélni, ütköztetni lehet álláspontokat, ezekre nagyon nagy szükség van, és ezek viszik tovább a mindennapi munkánkat. Nagyon sokszor a kapcsolatrendszer fenntartásában is reneteg energia van. Ha ezek a csatornák nem működnek, nincsenek meg, akkor az információk késnek. Ha például nincs kialakítva a kapcsolatrendszer az MVM-mel, az ottani egyik igazgatósági taggal, akkor nem tudjuk meg időben, milyen döntést készítenek elő az MVM-ben. Ezért fontos, hogy a Miniszterelnöki Hivatallal, azokkal a miniszteriumokkal, amiket felsoroltunk, a Magyar Energia Hivatallal, a Nyugdíjfolyósító Igazgatósággal és az Országos Egészségügyi Pénztárral, illetve, ami nekünk nagyon fontos, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatallal szinte napi kapcsolatot tartunk, és figyelemmel kísérjük a folyamatokat. Fontos volt a bányásznyugdíj megvédése érdekében a Magyar Tudományos Akadémiával a kapcsolattartás, hiszen ők erősítették meg, hogy szükséges a bányásznyugdíj. Nagyon fontos az is, hogy a hagyományörzésben, a helyi tapasztalatokban az Országos Magyar Bányász-Kohász Egyesülettel együtt működünk. Figyelemmel kísérjük a képzés folyamatát a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen, ahol Dr. Horn János kolléga személyében képviselőnk is van.

Az elmúlt időszakban kicsit erősö-

dött az együttműködésünk a Bányászmuvelődési Intézmények Szövetségével és a Bányásztelepülések Országos Szövetségével is. Ezt biztonyítják aláírt dokumentumok, amire lehet hivatkozni, amikor szükséges. És a további időszakban is lehet használni. A szakszervezeti együttműködésben a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége aktív tagjaként dolgoztunk az elmúlt időszakban is. Képviselőket küldtünk, véleményt formáltunk, igyekeztünk az általalok megfogalmazottakat továbbítani.

A Magyar Energiaipari Szakszervezetek Szövetsége sajnos ebben az időszakban megszüntette a tevékenységét. Igyekeztünk erőnket az Ipari, Energiaipari Szakszervezeti Szövetségre koncentrálni.

Sajnálom, hogy a többi szakszervezettel nem tudtunk előre lépni, mert nagymértékben csökkent Magyarországon az ipari foglalkoztatottak száma. Jelentős mértékben várható újabb átrendeződési folyamat, s ebben csak erős szakszervezetek tudnak partnerként föllépni a munkáltatókkal és a döntéshozó kormányzati emberekkel szemben. Meggyőződésem, hogy ez a közös jövő a sikeres jövő útja.

Szeretnék még szólni, a nemzetközi kapcsolatokról. Az EMCEF-ben és az ICEM-ben (az előbbi az európai, az utóbbi a világszervezetünk.) Ezekben a bányászati dolgozók együtt vannak az energiaipari dolgozókkal, és a vegyipari dolgozókkal. Ezen kívül az építőanyag - kitermelő iparág egy része tartozik még ide. A magyar bányászszakszervezetet mind a két nemzetközi szervezetben pontosan ismerik, tudják, hogy kik vagyunk. Ez igaz a Bányászati Ágazati Párbeszéd Bizottságra és az Európai Bányásztelepülések Szövetségére is.

A székházunk megvan. Folyamatosan történt a felújítása. Ez a mi házuk, téglalagjegykből épült, és amíg lesz bányászszakszervezet így, ahogy van, meg fogjuk őrizni.

Sokszor idéztem már nektek, azt a mondást, hogy amíg ember lesz a földön, lesz bányászat is. Azt én teszem hozzá, hogy ha lesz bányászat, kell, hogy legyen bányászszakszervezet is. S ha lesz bányászszakszervezet, akkor lesz közös jövőnk - már az ipari szakszervezetekkel -, s lesz erős, nyomást gyakorló ipari szakszervezeti fellépési lehetőségünk. Legyen így! Ehhez kell a jó szerencse!

Köszönöm a figyelmet!

Fenyvesi Jánosné, a BDSZ Számvizsgáló Bizottságának elnöke

Előírt feladatainkat teljesítettük!

A SZ.V.B. elnöke bevezetőjében szövegezte a bizottság felépítéséről, tagjairól, s mindazokról a feladatokról és célkitűzésekről, amelyeket a BDSZ Alapszabálya számukra előírt. Szövegezte arról, hogy féléves munkaterv alapján tevékenykednek, s évente egy alkalommal tájékoztatják az Országos Tanácsot a tapasztalataikról, észrevételeikről, illetve negyedévente beszámolnak a kongresszusnak a végzett munkáról.

Munkánk során elsődleges cél volt – folytatta Fenyvesi Jánosné -, hogy az ellenőrzéseink, a pénzügyi, gazdasági, számviteli munkát segítsék, szem előtt tartva a szakszervezeti tulajdon védelmét. Irányvonala pedig az, hogy mennyire valósul meg a vagyon őrzése, a zavartalan működés fenntartásának biztosítása, új bevételi források nyitása, a takarékos gazdálkodásra törekvés és eredményesség, a szabályozók betartása és alkalmazása, az előírt nyilvántartások vezetése. ezek figyelembe vételével átfogóan elemeztük a BDSZ egyes gazdasági eseményeinek megvalósulását, annak pénzügyi elszámolását, bizonylatolását, könyvvezetési, beszámolási és adózási kötele-

zettségeinek végrehajtását.

Az ellenőrzések megállapításairól, javaslataikról írásos feljegyzést készítettek, amelyet az érintett testület vezetőjével megbeszéltek. A bizottság és a BDSZ főkönyvelőség

kapcsolatát korrektnek értékelték. A kért bizonylatokat minden esetben kézhez kapták, gazdálkodást sértő hibával nem találkoztak. A szervezet a bevallási kötelezettségeit teljesítette, a főkönyvelőség évente elkészítette gazdasági, pénzügyi beszámolóját, mérleg és eredmény-kimutatását, azt az országos Elnökség és az Országos Tanács megvitatva, véleményezte, jóváhagyta.

A BDSZ a rábízott vagyont megőrizte, vagyonfelélés a nehézség ellenére sem történt. A szervezetnek más hatóság felé tartozása nincs. A Számvizsgáló Bizottság, meghívottként, részt vett az Országos Elnökség, az Országos Tanács és a Bányász Segélyalap Bizottság ülésein. A testületünk a munkatervben előírt feladatait teljesítette, tájékoztatási kötelezettségeinek évente eleget tett. Mandátuma a mai nappal lejárt. Megköszönöm a bizottság nevében azt a bizalmat, amellyel megtisztelték bennünket és a segítséget, melyet ellenőrzéseinkhez nyújtottak. A kongresszusnak további jó munkát kívánok, köszönöm a figyelmet – fejezte be beszámolóját a Számvizsgáló Bizottság elnöke.

Hozzászólások a beszámolóhoz

Kovács István Vértesi Erőmű Zrt

Reményeink szerint, 2013-ig működni fogunk

A beszámolóban is szó esett a Vértesi Erőmű Zrt helyzetéről, s én ezzel kapcsolatban szeretnék hozzászólni. Négy évvel ezelőtt is arra kértem a kongresszust, hogy támogasson bennünket abban, hogy a cég 2014-ig működhessen. Ezt a támogatást a megválasztott országos testületektől mindig megkaptuk. Szükségünk is volt rá, hiszen a jövőt illetően abban reménykedtünk, hogy a bezárásig létrejönnek olyan lehetőségek – mint az ipari park létesítményei – ahol a még aktív bányászok tovább dolgozhatnak. Ma az a helyzet, hogy a szakszervezet megkérdése nélkül váratlanul bejelentették, hogy a VÉRT-et be fogják zárni, vagy azonnal, vagy legkésőbb az idén novemberig. Személyesen beszéltem Keleti György országgyűlési képviselővel, akit szintén felkészületlenül ért a hír. Ekkor szóltam a BDSZ elnökének, Oroszlány polgármesterének, s mindenkinek, akitől segítséget várhattunk. Ennek meg is lett az eredménye, hiszen az a tervük, hogy 1200-ra csökkentsük le a 2100 fős létszámunkat nem sikerült. 1550 főre csökken a létszámunk.

A kormány döntése következtében – ha a különböző feltételeket teljesítjük – reményeink szerint 2013-ig tudunk működni. Persze a fenyegetettség továbbra is fennáll. Már köztudott, hogy a VÉRT, az előző vezetésének köszönhetően, nagyon előnytelen áramvásárlási szerződést kötött, aminek következtében komoly veszteséget szenvedtünk el. S mindezt úgy, hogy az érdekképviselőt előtt eltitkolták, így nem volt módunkban közölni, tiltakozni. Jelenleg büntetőeljárás folyik a volt vezérigazgató ellen, s minket azzal nyugtatgatnak, hogy a dolgozókra

nézve semmi hátránya nem lesz a dolognak. Most kötöttünk egy szerződést a menedzsmenttel, hogy a választott tisztségviselőink, amennyiben elbocsátásra kerülnek, a kollektív szerződésben biztosított tizenkét havi felmondási pénzen túl plusz tíz hónap pénzt kapnak. A szakszervezetnek sikerült elérnie, hogy az ellátatlanok számát a minimálisra csökkentjük, ennek érdekében mintegy 1,6 milliárd forint kerül kifizetésre. A visszafoglalkoztatottak, tehát akik nyugdíjából jöttek vissza dolgozni, közel kétszáz fő, még ők is kapnak egy-két-három hónap bért, hogy ne várják meg az év végét, hanem előbb menjenek el. Nagyon nehéz időknek nézünk elébe, amikor a szakszervezetnek nagyon résen kell lennie, hiszen a menedzsment taktikáival, trükkjeivel szemben meg kell találni azt az érdekérvényesítő eszközt, amely hatékonyan védi a munkavállalókat. Ezen leszünk. Szeretném, ha öt év múlva is arról számolhatnánk be, hogy milyen tulajdonosi praktikák ellen sikerült eredményesen fellépünk. Ehhez kérem a segítségeteket.

Pernecker László, BDSZ nyugdíjas választmány

Elkötelezettek vagyunk a bányászszakszervezet iránt!

A BDSZ 17547 fős nyugdíjas tagsága 76 alapszervezetbe tömörülve a BDSZ vezető testületei és a Választmány döntése alapján az Intézőbizottság és az alapszervezetek vezetősége operatív irányításával végzi munkáját, éli szervezeti életét, szorosan együttműködve az MSZOSZ Nyugdíjas Szövetségével.

A BDSZ nyugdíjas szervezetei aktívan részt vesznek az országos nyugdíjas szervezetekben (NYOK, NYOSZ, Élet az éveknek), képviselve és segítve a bányász nyugdíjasok és hozzátartozók szociális és kulturális igényeinek érdekérvényesítését.

A területi szervezetek, az alapszervezetek működése rendszeres és tervezetten irányított. Az alapszervezetek szervezeti és gazdaságilag önállóak. Bevételeik forrása meghatározóan a tagdíj befizetések, másrészt eseti támogatások. Az alapszervezeteken belül több száz bizalmi tartó élő kapcsolatot a tagsággal. A területi szervezetek, az alapszervezetek vezetői elkötelezettek a szakszervezeti mozgalom, a bányász múlt iránt, felelősséggel és nagy figyelemmel végzik munkájukat. Érdemes és eredményes munkásságuknak köszönhető a szervezetek fennmaradása, működése melyért tisztelet és megbecsülés illeti őket. A tagság összetételéből fakad, hogy egyre nehezebb pótolni a kieső vagy idős, betegeskedő vezető tisztségviselőket. A BDSZ változatlanul évente biztosítja a három napos országos elnök/titkári értekezletet, továbbképzést, tapasztalatcserét, mely komoly segítséget nyújt munkavégzésükhöz, ismereteik frissítéséhez. Az Intéző Bizottság évente 4 alkalommal

ülésezett, ahol a BDSZ elnöke minden esetben tájékoztatást adott az éppen folyó aktualitásokról, időszerű kérdésekről, hogy ezzel is segítse a nyugdíjasok munkáját. A közép-és alapszervezetek jó kapcsolatot ápolnak a helyi civil szervezetekkel, művelődési intézményekkel és a helyi önkormányzatokkal. A BDSZ kezdeményezésére létrejött Magyarországi Bányásztelepülések Országos Szövetsége és az Országos Bányász Kulturális- és Hagyományörző Szövetség további segítséget, lehetőséget kínál a munkavégzésükhöz, működési feltételeik javításához.

A nyugdíjas szakszervezeti tagság tagdíját a legtöbb helyen az Országos Tanács ajánlásának megfelelő tarifa szerint fizeti, ennek 10%-a kerül befizetésre a BDSZ központhoz, amely még a BDSZ közel 3 millió forint támogatásával kiegészítve a nyugdíjas szervezetek és tagok célzott támogatását szolgálja.

Az alapszervezetek beszámoló taggyűlései és a tisztségviselők választása megfelelően előkészített, többségében

küldött értekezlet formájában történik, tekintettel a tagság idős korára valamint a helyiségek esetenkénti magas piaci bérleti díjára. Az alapszervezetek többségénél biztosítottak a működés alapvető feltételei, színvonaluk azonban sajnos elmarad a kor mai elvárható szintjétől. A területi szervek önálló zavartalan működését a BDSZ öt területi ingatlan vásárlásával fejlesztette (Gyöngyös, Egercsehi, Kazincbarcika, Ajka, Tapolca). A területi szerveket csak a fenntartási és működési költség terheli. A munka korszerűsítését és az információ gyors áramlását biztosítja a BDSZ-hez kapcsolt számítógép hálózat.

A gazdasági világválság okozta nyugdíjasokat érintő kormányzati megszorító intézkedéseket túlzottan tartják, azt csak átmeneti időre hajlandók elfogadni. Az időskorú inaktív lakosság terhelésének csökkentésére különböző intézkedések megtételét sürgetik és várják. Hangot kívánnak adni a nyugdíj vásárlóértékének fokozatos növelésének, az EU-s nyugdíjatlághoz történő felzárkóztatás biztosításának.

Székely Jenő, MAL Bauxitbányászati divízió

„Rossz döntés” a munkahelyek védelmében

A beszámolóban szó esett arról, hogy vívmányaink megőrzése volt a legkiemeltebb célunk. Mi tudjuk azt, hogy mennyire fontos az elért eredmények, a kivívott jogosultságok megtartása. Mégpedig azért, mert a bauxitbányászatban éppen a vívmányok megőrzése nem sikerült. Nagyon rossz érzés az, egy érdekvédő számára, amikor azt kell megérnie, hogy egy huszonöt év alatt felépített, jól működő kollektív szerződésben foglalt munkavállalói érdekek rendszer alapjaiban sérül, mert a munkahelyek megtartásának fontossága azt felülírja. Gyakorlatilag április 16-ától július 1-éig a kollégáink állásidőn voltak. Ez azt jelenti, hogy az alapbérük és a szakpótlékuk fele volt a járandóságuk. Akik bányában dolgoznak és tudják, hogy a

jövedelem miből tevődik össze, az érzelheti, hogy milyen veszteségek ezek. Mindezt azért kellett megtenni, hogy egyáltalán esély legyen arra, hogy valamikor az újraindulás megtörténjen.

(Folyt. fölül a 4. hasábon)

De az is azzal a feltétellel, hogy további gazdasági megszorítások lépjenek életbe. Sajnos mögöttünk nincs ott az állam milliárdos támogatással, nekünk a tulajdonos azt mondta: vagy ilyen költségszinten tudunk tovább menni, vagy megállunk és nincs tovább. Csak egy számot mondok gondoljunk érzékelhetőbbé tételére. Korábban havonta huszonnégyezer tonna timföldet állítottak elő, most kilencet. Ilyen értékesítési körülmények között a meghozott intézkedéseket tudomásul kellett vennünk, egyszerűen nem volt más lehetőségünk, ha meg akartuk tartani a munkahelyeket. Annak érdekében, hogy az a kilencven-száz kollégánk, akik egy-másfél éven belül a szakszervezet jogosultságát megszerzik, hogy az a másik száz ember, akiknek semmi esé-

lyük a környéken munkát kapnia, ha ezt a munkahelyet elveszítik, az ő érdekében kellett ezt a szomorú döntést meghoznunk. Mert ezek mögött a dolgozók mögött családok vannak, akiknek megélhetéséről gondoskodni kell, még ilyen áron is. Itt köszönöm meg Elnökségünk azon gyors döntését, mellyel Válság-alapot hozott létre, e nehéz helyzetbe kerülő, jövedelemcsökkenést elszenvedő kollégáink megsegítésére. Hiszen annál nincs keservebb helyzet, mint ha valaki azért, mert nem tudja fizetni a hiteltörlesztést elveszíti a házáat, vagy egyéb javait. Még egyszer köszönöm a BDSZ országos testületének a döntést, s mindazoknak a szervezeteknek, akik szolidaritásból pénzt adtak erre a célra. A kongresszusnak jó munkát kívánok!

Vasas Mihály, BDSZ Tatabányai Szövetsége

Vívmányaink megkérdőjelezhetetlenek

Az írásos és a szóbeli beszámoló is egy komoly eredményt tartalmazott, amely azt jelenti, hogy a bányászszakszervezet megőrizte egységét, megtartotta a vívmányait és erre büszkék lehetünk. Úgy gondolom, ahogy Székely Jenő kollégám is megfogalmazta, hogy ezt a beszámolót el kell fogadnunk. Ezt megelőzően azonban köszönetet kell mondanunk az Elnökségnek, az Országos Tanácsnak, de a BDSZ választott országos vezetőinek is. Az elmúlt három év nem volt könnyű, de amiért most szót kértem, az a következő időszak. A következő kongresszus fogja megalkotni az elkövetkező öt év Programját. A válság olyan helyzet elé fogja állítani a szakszervezeteket, amelyben a kollektív szerződéseket újra kell tárgyalni. Márpedig ezekben olyan vívmányok vannak megfogalmazva, amely mindegyike megkérdőjelezhetetlen. Mondok egy-két példát. A különböző juttatásoknál az szerepelt, hogy az adómentes határig. Az adómentes határ megszűnt. Ha ezt végig gondoljuk, ezek újrafogalmazása nem lesz egy győzelmi menet. Kedves kollégák! Én arra biztatlak benneteket, hogy a következő kongresszus olyan programot próbáljon

elkészíteni, s a tárgyalásokat úgy próbáljuk elindítani – ehhez kell az Elnökség és a vezetés hatékony közreműködése is, hogy a kollektív szerződésekben ma meglévő munkavállalói jogosultságok ne szenvedjenek nagy csorbát. Ez a csapat, a bányászszakszervezet családja, ma nem nagy létszámmal rendelkezik, de bízunk abban, hogy a hozzánk becsatlakozó két szakmai szakszervezettel, sokkal ütőképesebb, erősebb érdekképviselőt alkotunk, s képesek leszünk tagjaink érdekeinek hatékony érvényesítésére. Kérem a kongresszust, hogy a betervezett két dokumentumot, a szóbeli kiegészítéssel együtt fogadja el.

Kovács István, Borsodi Bányászok Területi Tagozata

Merjünk nagyon hinni!

- A borsodi bányászok nagy családjának szívélvesztés üdvözlését és jókívánságait tolmácsolom a kongresszus valamennyi résztvevőjének. Négy év történelmi léptékben mérve nem nagy idő, de egy szervezet életében értékelhető és értékelendő. E célból gyűltünk össze, és mivel sem a beszámolóhoz, sem a Számvizsgáló Bizottság jelentéséhez nem érkezett kérdés, ebből az derült ki számunkra, hogy a dokumentumok készítői jó munkát végeztek. Olyan anyagot állítottak össze, ami az elvégzett munka reális képét adja. A borsodi bányászok nevében mindkét dokumentumot elfogadásra javasolom.

Tisztelt Kongresszus! Borsod megyében kétszázötvenháromezer nyugdíjas van. A háromszázötvenhat település harminchárom százaléka fokozottan hátrányos helyzetben lévőnek számít. A nyugdíjasok hatvan százaléka egyedülálló, idős ember, ötvenöt százalék nyugdíja nem éri el a ma hatályos átlagnyugdíjat. Ilyen körülmények között szinte elemi erővel tört fel az igény az érdekképviselői munka iránt, amit saját eszközeinkkel megpróbáltunk kielégíteni. Részt veszünk minden olyan feladatban, amely lehetőséget ad arra, hogy nyugdíjasaink problémáit felvessük, gondjait elmondjuk. Többek között a

megyei időügyi tanácsban, kistérségi időügyi tanácsokban veszünk részt, helyi önkormányzatok bizottságaiba delegáljuk nyugdíjasainkat, hogy érdekeinket ott is képviseljük. Azzal, hogy ezt a kongresszust megtartjuk, munkánk nem fog befejeződni. Változatlanul készülnék a további feladatokra, hiszen még előttünk állnak az alapszervezeti választások, s legnagyobb szakmai ünnepünk a bányásznapi megrendezésre. Örömmel számolhatok be arról, hogy nálunk Borsodban tizennégy helyen működik alapszervezet, több mint háromezer taggal. Ezek az emberek úgy érzik, hogy érdemes a bányászszakszervezethez tartozni, mert a befizetett tagdíjukért kapnak valamit.

(Folytatás az 5. oldalon)

Mivel a szervezetünk nyitott, így négyszáz fő körül van azok száma, akik nem bányásznyugdíjasok.

Befogadjuk azokat is, akik nem az iparágból mentek nyugdíjba. Nagyon jó kapcsolatot alakítottunk ki a helyi polgármesteri hivatalokkal, anyagi és más segítséget is nyújtanak, hiszen az köztudott, hogy csak a tagdíjából nem tudnánk biztosítani a működésünket. Az egyik ilyen anyagi forrás szerző akción volt, hogy három évvel ezelőtt egyesületet alapítottunk – külön cégbíró-sági bejegyzéssel, adószámmal, számlaszámmal -, s így különböző

pályázatokon vehetünk részt. Egy ilyen sikeres pályázat következménye, hogy a kazincbarcikai klubunkban ki tudtuk cserélni a teljes bútorzatot. Azt szokták mondani, hogy klasszikusokat csak pontosan szabad idézni. Egy ma is élő klasszikus azt mondta: merjünk nagyot álmodni. Én – nem klasszikusként - azt mondom: merjünk nagyon hinni. Merjünk hinni abban, hogy annak a munkának, amelyet elvégzünk, beérnek a gyümölcse és csodálatos szakmánk minden eredménye átörökíthető a jövő nemzedéke számára. Ehhez kívánok jó szerencsét!

Pápis László, Mátrai Erőmű Zrt.

Egy bánya kevés, két bánya sok

Az elmúlt négy évben sokszor mondtuk el, hogy milyen eredményeket értünk el és mik a gondjaink, problémáink. Nálunk három aktív és nyolc nyugdíjas alapszervezet tevékenykedik. Négyezer nyugdíjas és közel ezeröttszáz aktív dolgozóval. Szervezettségünk nyolcvanhat százalékos, ami a mai helyzetben jónak mondható. Nagyon sok eredményt értünk el az elmúlt időszakban. Az üzemi tanácsi választásokat megnyertük az erőmű villamos szakszervezettel szemben, s az előző út választásokhoz képest jobb eredményt értünk el. Persze azért vannak gondjaink is. Éppen a napokban tárgyalunk az igazgatósággal a jövőnkéről. Itt is bemutatásra került az a fotó, ami a bükkábrányi bányánál felépített, s jelenleg a világon legnagyobb kotrógépet ábrázolja. Nagyon büszkék vagyunk rá, hiszen októberi üzembe helyezése a bányászati jövőnkét is szimbolizálja. Am a jövőképhez más is tartozik. Két éve nagyon rosszul érintett minket, amikor a tulajdonos úgy döntött, hogy nem fogja megépíteni a 400 megawattos erőműi blokkot. A Mátrai Erőműnél van összesen kilencszáz megawattnyi blokk, amiből kétszáz megawatt 2015-ben „lejár”, s ha nem építünk helyette újat, a bányászati jövője a Mátránál megkérdőjeleződik. Azt lehet mondani, hogy nálunk egy bánya kevés, két bánya sok. Nagyon sokat harcoltunk – együtt a BDSZ Elnökségével -, hogy ha már a tulajdonos nem építi meg a 400-as blokkot, a magyar energiapolitikába belekerüljön az egyik legolcsóbb hazai energiahordozó bázisra épített erőmű. Ezt elfogadta a kormány, s közösen a német tulajdonosokkal egy 400 megawattos blokk építését döntötték el. Bizunk benne, hogy ez most már megépül. Azonban, ahogy a VÉ Zrt jövője, úgy a ME Zrt-nél megépítendő erőműi blokk jövője is ez év szeptemberében, októberében dől el, mert a Magyar Villamos Művek igazgató tanácsa akkor fog dönteni, hogy 75%-ot hozzátesz-e a költségekhez, vagy nem. 2013 végéig nincsen gondunk a létszámmal. Azután azonban kettőféle gondunk is lesz. Az egyik az, hogy ha nem épül meg a 400-as blokk, akkor, ahogy mondtam: egy bánya kevés, két bánya sok. A másik gond a Co2 kvóta kérdése. A bányász-szakszervezet hathatós segítségével sikerült elérni az Európai Uniónál, hogy az újonnan belépő EU-s tagországok – köztük Magyarország is – 2013-tól nem száz százalékban kell megvásárolni a széndioxid kvótát, hanem 2013-2020 között kap kedvez-

ményt a magyar állam. De hogy ezt igénybe tudjuk venni, ahhoz az kell, hogy a magyar állam 2010 év végéig lerakjon egy akcióprogramot az EU asztalára. ha ezt nem teszi le, akkor 2013 január 1-től teljes egészében meg kell vásárolni a CO2 kvótát. Ezt a Mátra képtelen lesz kigazdálkodni. Ez pedig a szénés erőmű bezárását vonja maga után. Attól is tartunk, hogy az októberi döntés nehogy a szénés blokk helyett gázos blokk építését határozza el. Félő az is, hogy ha a kormány nem készíti el az említett akciótervet, a működésünk ellehetetlenül. Közben szembe kell néznünk azzal, - akár beszélünk róla, akár nem -, hogy jövőre országgyűlési választások lesznek, s ismerve a jobboldal energiapolitikai elképzeléseit, amely nem a szénre, hanem az atomenergia-termelés százszázalékos, a gáztermelés huszonöt és az alternatív energiatermelés szintén huszonöt-százalékos emelésére épül, ez pedig a szénbányászat végét jelenti. Közösen kell fellépünk a hazai szénbányászat fennmaradása érdekében. Én is azt gondolom, hogy a két másik szakmai-ágazati szakszervezettel meg erősödve nagyobb esélyünk van arra, hogy ezeket a problémáinkat sikerrel oldjuk meg.

Az Alapszabály módosítása

A kongresszus második napirendi pontjában Rabi Ferenc, az Alapszabály Bizottság elnöke előterjesztette azokat a módosító javaslatokat, amelyekre első sorban a három ágazati szakszervezet (BDSZ, Textilipari Dolgozók Szakszervezete (TDSZ), Ruházati Dolgozók Szakszervezete, (RDSZ)) fűzőjének következtében szükséges megtenni, de természetesen el kell végezni olyan változtatásokat is, amelyek az egyesülés nélkül is indokoltak.

- a szakszervezet neve az egyesülés után: Bánya-, Energia-, és Ipari Dolgozók Szakszervezete. Rövidítve: BDSZ,
- a TDSZ és az RDSZ tagozatként működik az új szervezetben,
- a jövőben három alelnök végzi munkamegosztással az alelnöki teendőket. A

Tisztviselők választása

A kongresszuson – harmadik napirendi pontként – sor került a BDSZ országos tisztviselőinek megválasztására.

A Jelölő Bizottság javaslatait a küldöttek elfogadták, s mivel más jelöltekre nem érkezett javaslat, valamennyien felkerültek a szavazólapra.

A titkos szavazás eredményeként a következő öt évben a Bánya-, Energia-, és Ipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke: Rabi Ferenc. Alelnökei: Csanádi József (TDSZ jelöltje), Pápis László (BDSZ jelöltje), Varga Éva (RDSZ jelöltje).

A Számvizsgáló Bizottság elnökének ismét Fenyvesi Jánosné választotta a kongresszus.

A Textilipari Dolgozók Szak-

Rabi Ferenc válasza

Nehéz időszak előtt állunk

Nagyon röviden reagálnék a felvetésekre, hiszen többnyire kiegészítő jellegű hozzászólások hangzottak el – kezdte válaszában Rabi Ferenc. - Kovács István elmondta, hogy a Vértesi Erőmű Zrt most egy nagyon nehéz időszakot él át. Abban reménykedem, amit a szóbeli beszámolóban is elmondtam, hogy 2010-re megteremtjük a nullszaldós működés feltételeit. Ehhez kell egy európai közösségi rendeletmódosítás a szénfűrész vonatkozásában, s kell egy hazai támogatás hozzá. Ha ez megvan, akkor biztos vagyok benne, hogy egy korrekt gazdasági vezetéssel a bajok orvosolhatók. Ehhez kapcsolódva még hozzátésem, hogy van három társaság a Mátrai Erőmű Zrt, a COLAS Északkelet Bányászati Kft és a LINDE Gáz Magyarország Rt, ahol Európai Üzemi Tanács is működik és ezeknek a kollégáknak a jövőben is minden segítséget meg kívánunk adni, hogy munkájukat eredményesen végezzék.

Ami a nyugdíjas tevékenységet illeti, köszönöm a Választmány elnökének kiegészítését. Azt gondolom, hogy a területi működést a jövőben fel kell erősíteni, s ennek fontos feltétele lesz, hogy nem csak a BDSZ által vásárolt ingatlanokon, hanem a többi területen – ezeket Dorogon, Tatabányán és más helyeken is van pozitív példa -, s a velünk egyesülő másik két szakszervezet bázisaira is támaszkodva kell ennek a rendszeret kialakítani.

A bauxitbányászok helyzete ma a legnehezebb. Meggyőződésem, hogy most minden testületi bölcsességre szükség van ahhoz, hogy a válságban a legjobb megoldást, az emberek érdekében megtaláljuk, megtaláljátok. Ehhez a jövőben is megadjuk a tőlünk elvárható segítséget, s mint ahogyan az Országos Tanács ülésén azt elhatároztuk, mindenhol egységesen ki fogunk állni a munkahelyek megőrzése érdekében. Továbbra is azt kérem, hogy aki a Válság-Alaphoz hozzá tud járulni, tegye meg, mert ebben a helyzetben erre is nagy szükség van.

Kovács kolléga hozzászólását köszönöm, korrekt, jól átlátható viszonyok vannak Borsodban. A települési önkormányzatokkal történt egyeztetések következtében sok helyen támogatják nyugdíjas alapszervezeteink működését, s jól működik a pályázati rendszer is.

Biztos vagyok abban, hogy a mátrai 400-as blokk megépítésére nagyon nagy szükség van. Eddig eljutottunk ahhoz a lépéshez, amit meg kellett tenni, de minél hamarabb el kell érünk az alapkölvetétel pillanatához.

Az elmúlt hetek arról szóltak, többek között, s programelem lesz, hogy szeptember közepe, október eleje táján a politikai pártokat megkérdezzük: milyen energiapolitikában gondolkodnak. Szervezünk egy konferenciát. Már az maga egy értékválasztás, hogy ki fogadja el a meghívásunkat, s persze az is, hogy aki eljön, mit mond. Olyan erős szénhidrogén lobby működik Magyarországon (nem elsősorban a MOL-ra gondolok), amely a legértékesebb, s a legértékesebbnek jósolt üzemanyag, tüzelőanyag a gáz, s a szénhidrogének égetésére próbál ösztönözni. Vannak e mellett szóló érvek, de az európai és a hazai kiszolgáltatottság olyan mértékű már a gázos erőművek irányába, eléri a negyven százalékot az ott megtermelt villamos áram aránya, hogy további építés nemzetbiztonsági kockázatokkal is jár. Nyugodtan jelentem ezt ki, mert az ember nézi, hogy

honnan akarnak gázt behozni, akárhogy erőlködik bármelyik nagyhatalom, az oroszokat ebben a földrajzi vonatkozásban nem tudjuk kikerülni. S ha onnan jön a gáz, akkor valahol keresztül kell, hogy jöjjön, ha valahol keresztüljön, meg is lehet állítani. Éppen ezért a hazai, egyetlen, olcsón termelhető tüzelőanyagra szükség van, s szükség van arra is, hogy próbáljuk megteremteni egy pár évre még a márkushegyi szén jövőképet.

Biztos vagyok benne, hogy ebben együttesen fel tudunk lépni. Ha a programot megfelelően ki tudjuk egészíteni az új elemekkel, amelyek a könnyűiparra vonatkoznak ebben a helyzetben és megtalálunk olyan pontokat, amely kitörési pontot jelenthet, akkor a területi jelenléttel, az ipari szervezetség növelésével meg lehet építeni egy olyan szakszervezet struktúrát, ami előremutatóan, a győzelem reményében jön létre. Igazuk van azoknak a kollégáknak, akik azt mondták, hogy nagyon nehéz időszak előtt állunk. Ezt a nehéz időszakot úgy lehet túlélni, ha egységes, összefogott, erős magyar szakszervezeti mozgalom lesz. Különböző újjáélednek a tulajdonosok munkavállalókkal, ahogy akarnak. Szembe kell ezzel menni, meg kell erősíteni a fellépéseket, ám hogy meg tudjuk csinálni, abban biztos vagyok. De ez már a program lényege, amit november 13-án, a XXXII. kongresszusunkon konkrétan megfogalmazunk.

Hernádvölgyi Andrea, Ruházati Ipari Dolgozók Szakszervezete

Váljunk „bezzeggé”!

Tisztelt Kongresszus! Kedves Kollégák! A Textilipari Dolgozók Szakszervezete és a Ruházati Ipari Dolgozók Szakszervezete nevében köszöntelek benneteket. Gratulálok az eddig elvégzett munkához, és igazából azért állok itt, hogy köszönetet mondjak. Én 1990-ben jöttem az, akkor alakult Magyar Szakszervezetek Országos

Szövetségébe, és nem telt el sok - talán három-négy év -, mióta, mint az imamalmot forgatjuk az elhatározást, hogy integrációra lenne szükségünk, össze kellene fognunk, nagyobb erőt kellene mutatnunk. Be kéne törni a zöld mezőbe, együtt kéne működni az azonos érdekek és az azonos célok mentén. És most eljutottunk oda, hogy ez az imamalom-forgatás, egy igazi integrációba fog torkollni, és ezt nektek köszönhetjük, hiszen az élére álltatok ennek, és kinyitottátok a szervezetet, a mi számunkra és reményeink szerint a többi ipari szervezet számára is. Rabi Ferenc egy kicsit kiszólt a mondandójából, és megemlítette, hogy mi már túl vagyunk egy csomó olyan nehézségen, ami kísérte-tiesen hasonlóan az általatok megélték, illetve a jelen pillanatban asztalon lévő problémákra. Sajnos, hogy a rendszerváltás óta mi is hatalmas veszteségeket szenvedtünk mindkét szervezetben és mindkét iparágban. Én úgy gondolom, hogy amit eddig megőriztünk, a közösségünket, a hagyományainkat, amennyire tudtuk, a vagyónkat is, szeretnénk a tapasztalatainkkal együtt ide hozni a közöbe, szeretnénk együtt veletek betörni a zöld mezőbe, reméljük, ehhez a tapasztalat és az egyesült vagyon is némi municiót

nyújt. Én reménykedem abban, hogy abból a szempontból is egy „bezzeggé” tudunk válni az MSZOSZ-en belül, hogy meg tudjuk győzni a többi ipari szervezetet, tudatosítani tudjuk a többiekben is, akik eddig talán az újtól féltek, talán a bukta-tóktól féltek, a nehézségektől féltek egy-egy ilyen integrációval kapcsolatban, szóval a példánkkal meggyőzzük őket arról, hogy ez működik, ezt meg lehet tenni, és érdemes belevágni. Reméljük, hogy ez a nyitott szervezet ténylegesen az ipari dolgozók szervezetévé is válik, és a többieket is ide tudjuk csalni. Szeretnék köszönetet mondani azért is, hogy bár nem kértünk sokat a befogadásnál, nem szabunk különösebb feltételeket, de meghallgatásra és empátiára találtunk. A mi szervezetünk az 1800-as évek vége óta szakszervezetek, és bizony nem könnyű olyan döntést hozni, amellyel kimondjuk, hogy elmúlik a textiles szakszervezet és elmúlik a ruhás szakszervezet. Am a befogadással együtt, - amit nektek köszönhetünk -, eljutottunk oda, hogy jogutódként az itteni tagozatok fogják tovább vinni a hagyományokat. És azt hadd jelentsem be, hogy október elején mindkét szervezetnél a kongresszus fogja ezt kimondani. Ez év november 13-dikára túl leszünk ezeken a döntéseken és már csak a törvényből adódó adminisztratív elszámolásaink maradnak, mert ugye mindenféle szabályok vannak, aminek meg kell felelni. Reményeink szerint, utána együtt, közösen tudunk dolgozni. És tenni azért, hogy a zöld mezőben gyarapodjon a taglétszámunk, és ezt komolyan mondom, hiszen meg a negyede sem szervezett a magyar dolgozóknak, és az ipar területén sem állunk jobban, mint a közszférában. Tehát úgy gondolom, hogy van mit tennünk közösen, és én a magam részéről az MSZOSZ-ben is mindent megteszek ezért, hiszen a területi feladatok országosan hozzá tartoznak. Én remélem, hogy tudok ebben segíteni, és tudunk előrefelé menni. És most már újult erővel az ipar minden területén meg tudunk jelenni, mert hiszen van mit tennünk, van kiket szerveznünk, és én úgy gondolom, hogy ez a közösség már eddig annyit tett le a mozgalom asztalára, hogy mindez garancia ahhoz, hogy meg tudjuk csinálni. Köszönöm nektek és további jó munkát kívánok!

HIP

Szövetkező szakszervezetek

Július elején tartotta a 31. kongresszusát a Bánya és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete. A 12 nógrádi alapszervezet tagjait 5 küldött képviselte. Ott volt a bányázók tanácskozásán Rákos József, a szakszervezet Nógrád megyei bizottságának elnöke, a BDSZ Nyugdíjas Választmányának alelnöke. A kongresszusi tapasztalatokról kérdeztük, és arról, miért hívják össze még az idén a harminkettediket is.

- A kongresszus összegezte a mögöttünk lévő, meglehetősen ellentmondásos négy év tapasztalatait, a szakszervezet érdekvédelmi - hagyományörző és szervezeti munkáját és ezek ismeretében felvázoltuk a további tennivalókat. Mindezek mellett módosítottuk az alapszabályunkat.

- Miért volt erre szükség?

- Még az elmúlt évben felvetődött a ruha- és textilipari szakszervezet csatlakozása a BDSZ-hez. De a korábbi években tárgyalások folytak az olaj-, a gáziparban tevékenykedő szakszervezetek csatlakozásáról is. A cél az volt és az ma is, hogy egy szervezeten belül erős érdekvédelmi munkájában hatékony ipari szakszervezeti tömörülés jöjjön létre. A ruha- és a textilipari szakszervezet csatlakozásáról megállapodás született, s ezt majd a novemberi, harminkettedik kongresszus véglegesíti. A sikeres közös munka érdekében azonban össze kell hangolni a tartalmi munkát és a szervezeti kereteket is. Ezt szolgálja az alapszabályok módosítása is.

- Ez a jövő, de térjünk vissza az elmúlt négy esztendőre. Milyennek „látták” a kongresszusi küldöttek?

- Egyszerre „találtuk magunkat szem-

be” az emberek életére kedvező hatású intézkedésekkel, így a csökkenő inflációval, a nyugdíjak emelkedésével, a 13. havi nyugdíj folyósításával, majd elvonásával, egy sor bányász kedvezményrel és a gazdasági válság követelte szigorú intézkedésekkel. A munkahelyek megszűnésével, a nyugdíjas kedvezmények egy részének megvonásával, a szakszervezeti tagok számának mérséklődésével. Ezekre a gondokra meg kell találnia a megfelelő választ a XXXII. kongresszusnak.

A szakszervezet és ide értjük a 76 alapszervezetet összefogó BDSZ Nyugdíjas Választmányát is, érdekvédelmi munkája eredményeként ismertük el, hogy a Vértesi Erőmű márkushegyi bányája 2014-ig biztosan megmarad, és munkahelyek megőrzését jelenti a Mátrai Erőmű lignit- blokkjának megépítése. A BDSZ Önszegélyező Pénztárának tavalyi végelszámolásakor pedig mintegy 10 ezer dolgozó jutott - több mint 5 milliárd forintból - jelentős támogatáshoz. Megmaradtak olyan kedvezmények, mint a nyugdíjtaglak-számítás, a kedvezményes áramdíj, a szénjárásdíj pénzügyi megváltása. A sikerdai szanatóriumban évente 1100 - köztük mintegy 80-100 nógrádi - bányásznyugdíjas és hozzátartozója gyógyulhat, pihenhet. Élnek a segélyalapok, hogy a leginkább rászorulókat támogatást kapjanak.

- Mindezekből mit éreznek Nógrádban?

- A nyugdíjas bányászok Nógrád megyei bizottsága, 12 alapszervezete arra törekszik, hogy mérsékelje a kedvezőtlen és kihasználja a kedvező lehetőségeket. Nálunk már nincs mélyművelésű

bánya. Előrehaladott tárgyalások folynak egy 50 megawattos szénéromű megépítéséről, amely jelentős számú új munkahelyet jelentene. Tavaly 120-130 idős ember kapott 2500-3500 forint havi nyugdíjemelést, méltányossági alapon. A bajban lévőknek, a leginkább rászorulóknak különböző segélyeket intéztünk, de a megyei bányász alaptörvény - amelyet az alapszervezetek tartanak fenn - is segítette őket. Őrizzük bányász múltunkat, hagyományainkat, ünnepeinket. A meglévő emlékhelyeink száma az idei bányásznapon újjal bővül, Kisterenyén, Salgótarjánban. Mindezekről a továbbiakban sem mondunk le és keressük a módját annak, hogy a taglétszámunk csökkenését megállítsuk. Mindenütt, de különösen abban a néhány alapszervezetben van erre szükség, ahol indokolatlanul sokan hagyták el a közösséget.

- Még alig jutottak túl az egyiken, máris készülhetnek a második kongresszusra.

- Már elkezdtek a készülődést. A napokban elnökségi ülésen beszéltük meg az alapszervezetek elnökeivel a négyéves tapasztalatokat és tennivalóinkat a novemberi kongresszusig. Munkánk van bőven, mert azt szeretnénk, ha sikeresebb évek maradnának mögöttünk. Augusztusban elkezdődnek az értékelő, a tisztújító taggyűlések, küldöttértekezletek az alapszervezetekben és megválasztják a november 4-i megyei értekezlet küldötteit. Szeptemberben a bányásznapokon, decemberben pedig a Borbála ünnepen emlékezünk bányász múltunkra, tisztelgünk elődeink munkája előtt, mert ez kötelességünk.

V.G.

A BDSZ elnöke a VE Zrt helyzetéről

A kongresszuson jelentős teret szenteltünk az írásos anyagban és a szóbeli kiegészítőben egyaránt a Vértesi Erőmű Zrt-nél kialakult helyzetnek. A BDSZ kezdeményezésére az európai 1407/EK közösségi szénrendelet alkalmazásával megteremtettük az egyedi támogatási lehetőségét a márkushegyi mélyművelésű szénbányászatnak. Ez a rendelet három címszóban teszi lehetővé támogatás biztosítását. Az egyik egy műszaki megújítás, a másik a folyamatos működtetés, a harmadik pedig a bezárás. Három és fél évvel ezelőtt a magyar kormány, a Gazdasági minisztériumon keresztül kezdeményezte, hogy a Vértesi Erőmű Zrt márkushegyi bányájának folyamatos működtetését támogatassa a magyar kormány. Az állami költségvetésből nem kap támogatást a cég, hanem minden fogyasztó az úgynevezett „szénfilléren” keresztül járul hozzá a VÉ Zrt működtetéséhez.

Amennyiben a bánya számára biztosított támogatás megfelelően került volna felhasználásra és kizárólag a bánya működtetésére fordították volna, napjainkban nagyon kedvező áron juthatna tüzelőanyaghoz az erőmű. Amivel a verseny piacon is megfelelné az európai versenyjogi szabályoknak is. Eladhatná a villamos áram termelését. Sajnos a múlt év végén bekövetkezett áramvásárlási szerződés jelentős veszteséget okozott a cégnek, ennek a nagyságrendje milliárdokba mérhető és ez, illetve a szénfillér felhasználásának a gyakorlata vezetett oda, hogy a cég nagyon nehéz helyzetbe került. Jelentős foglalkoztató a térségben, harmadik abban a rangsorban, akik a leg-

olcsóbban adják az áramot a magyar fogyasztók, illetve a vásárlók számára. Az utolsó mélyművelésű szénbánya, ami még részt vesz a villamos energia előállításban. A hatályos kormányrendelet szerint 2014-ig, a szénfillér-támogatásra vonatkozó kormányhatározat szerint 2010-ig megvan a kormánytámogatás lehetősége. A munkavállalók a legkevésbé tehetnek azokról a szerződésekről, amelyek a lehetetlen pénzügyi helyzetet teremtették a társaságnál. Leginkább az ő munkahelyük, egzisztenciális biztonságuk került veszélybe. A BDSZ meggyőződése az, hogy az egyedi támogatással - amennyiben ez 2014-ig meghosszabbítható - versenyképesen, a versenyjogi szabályoknak megfelelően tud villamos áramot előállítani az erőmű.

A kormány - megértve Keleti György térségi országgyűlési képviselő érveit is - hozott egy teljes döntést, ami az azonnali, vagy a szeptemberi bezárás helyett, a cég további működéséről döntött és a következő év márciusáig ki kell alakítani a támogatási rendszerrel együtt egy egysúlyos gazdálkodást. Keleti képviselő úrnak köszönettel tartozunk a munkahelyek részbeni megőrzése, és a cég további működése feltételeinek kialakítása ügyében.

Arra kell most az erőnket összpontosítani, hogy további támogatást lehessen biztosítani, s ehhez az európai szabályozás meghosszabbítása jelenthet garanciát. A munkavállalók számára végre biztonságot kell adni. Ezért tettünk az elmúlt időszakban lépéseket, s ezek hozzájárulnak a további működéshez.

Ismét bányászdalok a Tatai szénmedencében

Tíz együttes közreműködésével zajlott le Tatabányán, a Kertvárosi Bányász Művelődési Otthonban a Bányászkórusok III. Országos Találkozója június utolsó szombatján. Az intézmény, mely nem csak nevében kívánja terjeszteni és őrizni a bányász hagyományokat, fontosnak tartja, hogy visszatérő vendéglátója legyen a nemes összejövetelnek; az ide érkező kórusok, dalkörök, hagyományörző együttesek elevenítsék fel a bányászathoz kötődő dalokat, népdalokat, kórusműveket.

A Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete, Tatabánya Város Önkormányzata és az Országos Bányász Kulturális és Hagyományörző Szövetség - mint a találkozó rendező szervezetei - minden bányászklubot meghívtak a rendezvényre.

A várakozásoknak megfelelően az előző évihez képest valamivel kevesebb számú együttes jelezte részvételt szándékát, de a gazdasági nehézségek és a nyárra nyúló időpont ellenére így is tíz csoport mondott igent a felkérésre. A megyeszékhely három csoportja mellett, Brennbergbányáról, Kazárról, Mátraterenyéről, Salgótarjánból, Szászvárról, Várpalotáról és Oroszlányból érkeztek bányász dalosok a találkozóra.

A rendezvényt - akárcsak a tavalyi találkozót - Hámori István Péter, a BDSZ alelnöke nyitotta meg. Méltatta a bányászat iránt elkötelezett kulturális összfogást, a bányászokdás hagyományainak, közművelődési értékeinek terjesztésére irányuló lépéseket.

A résztvevő kórusokat, a közönséget és vendégeket Lévai Ferenc, Tatabánya alpolgármestere, a Magyarországi Bányásztelepülések Országos Szövetségének elnöke köszöntötte, aki eme tiszteben a települési kapcsolatok fontosságát emelte ki, s mint a város képviselője üdvözölte a művelődési otthon kezdeményezését. Külön kiemelte az intézmény igazgatójának e területen végzett munkáját és elévülhetetlen érdemeit, aminek aktualitását növelte, hogy az intézményt több mint 30 éven át irányító Nagyné Kiss Hilda az év végén nyugállományba vonul.

Részt vett a találkozón Vasas Mihály a BDSZ és az MSZOSZ megyei elnöke, valamint Bónis János az Országos Bányász Kulturális és Hagyományörző Szövetség titkára is.

Mindezek után a Bányász Himnusz közös éneklésével vette kezdetét a dalos program,

amely során először a „hazai pályát” élvező Arany Pávdíjas Tatabányai Bányász Dalkör bizonyította be, nem érdemtelenül viselik a nemes rangot. A fennállásának 30. évfordulóját tavaly ünneplő, bányász nyugdíjasokból és bányász feleségekből álló dalkör Darmstädterné Marton Anita vezetésével most is alaposan kitett magát.

Színes és méretes bányász-zászlókkal masírozott utánuk a színpadra a Brennbergbányáról érkezett Barbara Kórus. Vezetőjük a közönség elismerését méltán kiváló produkció után sajnálatunkra bejelentette, hogy számukra ez volt az utolsó vidéki fellépés, lévén a feleltébb magas átlagéletkor és az egyre gyakoribb egészségügyi problémák már nem teszik lehetővé a hosszabb utazást.

A palócföld legszínesebb népviseletében öltözött Kazári Asszonykórus nem csak öltözékével, de kiváló műsorával nyerte el a közönség tetszését, miként az őket követő Szászvári Hagyományörző Dalkör is alaposan kitett magát.

Az első felvonás utolsó fellépőjeként a Várpalotai Bányász Kórus igazolta, miért is száll messzire tevékenységük visszhangja. Magas színvonalú előadás volt, akárcsak a rövid pauzát követően jeleskedő és néhány héttel korábban fesztivál kórusi rangra emelkedett Tatabányai Bárdos Lajos Vegyes kar műsora.

A Mátraterenyei Hagyományörző Együttes is osztatlan sikert aratott, nem beszélve a szakmák barátságát is erősítő Salgótarjáni Bányász-Kohász Dalkör férfiasan humoros és igen kedélyes bemutatójáról.

A tarjáni férfiak után oroszlányi asszonyok vették át a dalok tolmácsolását. Az ottani Bányász Klub Alaptörvény szárnyai alatt működő Bányász Dalkör rendszeres visszajárója a találkozónak, amelyet a Rozmaringos Bányász Egylet összeállítása zárta. Az egykori tatabányai bányamérnök-kökből álló önművelő művészeti csoport a hétköznapi bányászélet dalait, éneket, játékos hagyományait elevenítette fel a világot jelentő deszkákon.

A kórustalálkozót szervező művelődési otthon fontosnak tartja, hogy az esemény a dalos társadalomban is komoly referenciával rendelkező fesztivállal nője ki magát. Ezért idén is hozzáértő szaktekinetlyt hívtak vendégül. A fellépéseket követően, Dr. Alföldy Boruss István, a Magyar Rádió zenei együtteseinek főigazgatója adott átfogó értékelést az elhangzott produkciókról, a rendezvényről, majd az együttesek vezetői egyéni értékelést is kérhettek tőle.

A kellemes, baráti hangulatú találkozón a résztvevők kétfogósból ebédet kaptak, míg kiegészítő programként ellátogathattak a Tatabányai Szabadtéri Bányászati Múzeumba, ahol tárlatvezetéssel tekinthették meg az ipari skanzen bányászati emlékeit.

A programról előzetesen is hírt adott, utólag is beszámolt a helyi televízió, a megyei nyomtatott és elektronikus sajtó. Az országos találkozón szép számú közönség tette tiszteletét, mellettük a szakmához kapcsolódó szervezetek, zenei, kulturális szakemberek is meglátogatták az eseményt, melynek megrendezését a Nemzeti Kulturális Alap mellett az Országos Bányász Kulturális és Hagyományörző Szövetség és Tatabánya Megyei Jogi Város Önkormányzata is támogatta.

A szervezők és lebonyolítók pedig nagyon remélik, hogy jövőre a bányászdalok már a negyedik hasonló találkozón köszönhetik egymást.

Addig is: Jó szerencsét!

Pákai Ernő

Kertvárosi Bányász Művelődési Otthon

Válságkezelés Márkushegyen

Márkushegyen az Üzemi Tanács és a szakszervezet vezetősége értekezett. Az esemény aktualitását a Vértesi Erőmű, és azon belül a Márkushegyi Bányász Üzem jelenlegi helyzete szolgáltatta.

A megváltozott piaci helyzet megkívánja a vállalat szerkezeti átalakítását, a termelés csökkentését, a bányászati üzemnél a kettőtől az egy frontfejtéses technológiára való áttérést. Mindez szükségessé teszi a meglévő létszám csökkentését. Az év elején a bánya az erdélyi munkavállalókkal együtt mintegy 1550 dolgozót foglalkoztatott. Ezt a létszámot kívánják az év végére 850 főre csökkenteni. Júniusban elköszöntek a külföldi munkavállalóktól, szeptemberben pedig a nyugdíjasoktól búcsúznak. Sajnos a létszámleépítés az aktív dolgozókat is érinti. A vállalatvezetés a humánpolitikai szempontok maximális figyelembe vételével igyekszik ezeket a kellemetlen lépéseket megtenni. Az érintettekkel egyenként elbeszélgetnek és igyekeznek mindenkinek személyre szabott segítséget nyújtani a továbblépéshez. A megmaradó mintegy 850 fővel kívánják a bányászati üzem tovább működtetni. Az utolsó hazai mélyművelésű szénbánya szerkezeti felépítése teljesen átalakul. Az ún. „kis bánya” szerkezeti modell felállítása van folyamatban, ami szorosabb együttműködést kíván a termelő és kiszolgáló személyzet között. A termeléshez szükséges háttér munkákat továbbra is a létszámában igencsak megfogható műhelyek és a műszaki, gazdasági szervezet biztosítja majd. Az új szerkezeti felépítés megvalósulása és az energetikai piac helyrerendezése esetén megvan az esély arra, hogy a bánya önfenntartó módon működjön, és biztos megélhetést nyújtson az itt maradó dolgozóknak.

Fontos lenne a hazai szénbányászat fenntartása, a bányászok pedig nem a társadalom eltartottjai, mint ahogy azt némely fórumon állítják. A célok megvalósulása érdekében közös összefogásra van szükség a kormányzat, a tulajdonos MVM, a VÉ Zrt, valamint az érdekképviseletek részéről.

sawia

Szakszervezeti tüntetés Prágában

Ahogy az, az MSZOSZ által kezdeményezett április 18-i demonstráció is elhangzott, szerte Európában a válságkezelés „szociális arcáért” szállnak síkra a szakszervezetek. A munkavállalói érdekek hangsúlyos megjelenítése érdekében május közepén öt nagy Európai városban mentek utcára a szakszervezetek, a munkavállalói követelésekkel egyetértő civil szervezetek. Brüsszel mellett Berlinben, Madridban és magyar részvétellel Prágában tízezrek adtak hangot a társadalmilag igazságos tehervállalás érdekében, a tőke, az üzleti érdekek hatalma ellen. A májusi demonstrációsorozat elé az Európai Szakszervezeti Szövetség (ESZSZ) a következő felhívást tette közzé:

Harcoljunk a válság ellen: helyezük előtérbe az embereket!

Az ESZSZ a válság által leginkább érintett rétegek érdekében egy Új Szociális Megállapodást szorgalmaz Európában.

A munkavállalók – önhibájukon kívül – hatalmas árat fizetnek az üzle-

A BDSZ tagjainak válságkezelő segélyezési alapja

A globális válságban megjelenő negatív hatások enyhítésére a Bánya-és Energiaipari Dolgozók Szakszervezetének (BDSZ) országos tanácsa a nehéz anyagi helyzetbe kerülő szakszervezeti tag munkavállalók megsegítésére

VÁLSÁG ALAPOT

(a továbbiakban: Alap) hoz létre a következő feltételek szerint.

1./ Az Alap célja:

A kialakult válság miatt, illetve annak következményeként szakszervezeti tagjaink közül azoknak az egyszerű segélyezésére, akik a válsággal összefüggésben veszítik el munkahelyüket, vagy legalább 30%-os keresetsökkenést szenvednek el.

2./ Az Alap jogi státusza:

A BDSZ által működtetett Segély Alap elkülönített egyszerűsített számlaszámon: 11707024-20104546

3./ Az Alap székhelye:

Bánya-és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete, 1068 Budapest, Városligeti fasor 46-48.

4./ Az Alap működése:

4.1./ Az Alap nyitott, az ehhez történő csatlakozást már jelezte a Mátrai Erőmű Zrt BDSZ szervezete és annak visontai és bükkábrányi alapszervezete, a ME Központi Karbantartó Kft, a Vértesi Erőmű Zrt BDSZ szervezete és annak márkushegyi alapszervezete, a BDSZ Nyugdíjas Választmánya, a COLAS Északkeleti Kft BDSZ szervezete, a Bakonyi Bauxitbánya BDSZ szervezete, Mecsek Óko és Mecsekérc BDSZ szervezete...

4.1./ Az 1./ pontban meghatározott feltételek fennállása esetén a munkavállaló kérelmet nyújthat be válságkezelő segélyre, szervezeti egységének képviselőin keresztül.

4.2./ Az Alapból a rászorultak egyéni kérelmek benyújtása útján részesülhetnek, melyeket egy 3 főből álló bizottság bírál el.

A bizottság összetétele:

1 fő a BDSZ Központ,
1 fő a Mátrai Erőmű Zrt BDSZ szervezete,

1 fő a Vértesi Erőmű Zrt BDSZ szervezete képviselője.

4.3./ A bizottság működését – megalakulásakor- saját hatáskörben szabályozza.

Záradékok:

Az Alap kizárólag a válság idejére jön létre, bármely okból történő megszűnése esetén a megmaradt vagyon a BDSZ osztatlan vagyonába kerül.

Budapest, 2009. április 15.

Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete

(A BDSZ országos tanácsa, 2009. április 22-ei ülésén, a Tervezetet megtárgyalta és elfogadta.)

ti világ, különösen a bankok gondatlan, mohó mértéktelenségéért. Nő a munkanélküliség, a munkahelyek egyre bizonytalanabbá válnak, mindinkább terjed a szegénység, csökken a vásárlóerő és nő az államadósság.

Az Európai Szakszervezeti Szövetség ezért arra szólít fel, hogy szülessen egy Új Szociális Megállapodás a következő öt kulcsponttal:

- Olyan kibővített növekedési programra van szükség, amely több és jobb munkahelyet eredményez, megtartja a foglalkoztatást a kulcságazatokban, új és fenntartható technológiákba fektet be és fenntartja a fejlődéshez szükséges közszolgáltatást.

- Jobb fizetéseket és nyugdíjakat, erősebb jóléti államot, magasabb jövedelmeket, a vásárlóerő megvédéséhez! A részvételi jogok érvényesítése szük-

séges a nemzetgazdaságok fellendüléséhez.

- A belső piac szociális céljainak megerősítésével és a kiküldött migráns munkavállalókat illető egyenlő bánásmód és javadalmazás garantálásával véget kell vetni az Európai Bíróság közelmúltbeli ítélezési gyakorlatának, amely a szabad piacot helyezi előtérbe alapvető jogainkkal és a kollektív megállapodásokkal szemben.

- A pénzügyi piacok hatékony szabályozására, a javak igazságos elosztására van szükség. Nem lehet visszatérni a kaszinó kapitalizmushoz vagy az elmúlt 20 év pénzpiacának „szokásos ügymenetéhez”.

- Az Európai Központi Bank kötelezze el magát a növekedés és a teljes

Nyílt Nap

Tálya kőbánya - 2009. május 15.

A COLAS-Északkeleti Bányászati Kft. - kapcsolódva az Európai Unió Minerals Day 2009 programjához - Nyílt Napot szervez a tályai kőbányaüzemben, ahol a nyilvánosság megismerkedhet tevékenységünkkel, megtekinthetők lesznek a fejto- és rakodógépek, szállítójárművek. A résztvevők a vulkáni terület geológiai, földrajzi megismerésén túl a bánya mindennapi életébe is bepillantást nyerhetnek. Lehetőség lesz közetminták gyűjtésére (bányászati felügyelet mellett, a biztonsági előírások betartásával), sőt az ügyesebbek kisebb-nagyobb opál-darabokkal térhetnek haza. A CÉK kiemelt figyelmet fordít a környezet- és természet megóvására. A kőbányában hosszú évek óta fészkel a kiemelten védett Uhu-bagoly, amely megtanult kiválóan együtt élni a bányászati tevékenységgel. A bányatelen belül (Dorgó-tető) számos kiemelten védett árvalány- és íriszfaj is megtalálható. Úgy gondoljuk, hogy tevékenységünk mind a környezetünkben élő emberekkel, mind a biodiverzitás megőrzésének támogatásával együtt, felelősségteljesen folytatható, amit ezen a napon be is mutatunk a hozzánk ellátogatóknak.

Történelem

A tályai Kopasz-hegy déli lábánál a piroxéndezit-kibúvársra báró Majláth György 1861-ben nyitotta meg az első kőbányát. Az innen termelt anyagot elsősorban terméskőnek, illetve faragott építőanyagként értékesítették. 1927-től a kopasz-hegyi kőbánya nagyüzemi kőbányaként működött, a Sághegyi Bazaltbánya Részvénytársaság üzemeltetésében, Jugovics Lajos javaslatára. 1929-ben épült az első zúzómu, valamint a vasúti rakodóhoz szállító drótkötélpálya. Már az 1930-as években Magyarország egyik legjelentősebb kőbányájává nőtte ki

magát az üzem, s azóta is meghatározó szerepet játszik hazánk kőbányászatában. Jugovics Lajos közel 30 évnyi kitaró kutatómunkája is hozzájárult ahhoz, hogy az itt található kiváló andezitvagyont megismerhessük és kiaknázhassuk. Az Észak-Magyarországi Kőbánya Vállalatot 1991-ben privatizálta a francia tulajdonú COLAS cég, így felvettük a COLAS-Északkeleti Bányászati Kft nevet. 1967-ben az Észak-Magyarországi Kőbánya Vállalat újrakutatta a területet, legutóbb pedig 2005-2006-ban végeztetett, a Társaság fúrásos kutatást. A régebben és a közeljövőben elvégzett kutatások is bizonyították, hogy a tályai Kopasz-hegy ásványvagyona mind mennyiségben mind minőségben kiemelkedőnek számít Magyarországon is és közép-európai viszonylatban is. Ennek megfelelően Társaságunk 2008-ban egy közel egymilliárd forint értékű beruházást hajtott végre a bányában, ami új elő- és másodtörési technológiai sor kialakítását és ezen belül a termelési kapacitás növelését célozta.

Geológia

A tályai Kopasz-hegy az Eperjes-Tokaji Hegység vulkáni képződményeinek a tagja. Jugovics Lajosnak a XX. század első felében végzett kutatómunkája, valamint a Magyar Állami Földtani Intézet 1960-as évekbeli intenzív térképező munkája során sikerült tisztázni a tájegység és benne a Kopasz-hegy földtani viszonyait. Az itt megjelenő andezittömeget elsősorban egy

riolituffák közé utólag benyomult, miocén korú szubvulkáni testként értelmezték, amelynek kora 12-13 millió évre tehető. Az egykori óriásvulkán kiterjedési centruma egy 20 km átmérőjű, beszakadt kaldera-szerkezet alapján a Szerencsi-dombságra tehető, amelyet un. riolitdombok vesznek körbe, amelyek közé andezittek nyomultak be. Jelenleg a bányában mintegy 30 millió tonna megkutatott és kitermelhető andezitvagyont található. Termelés, értékesítés

A bányában a termelés sorozatrobantással kezdődik, ami után dömpecek szállítják az anyagot a törő- és osztályozógépekre. A különböző típusú törő- és osztályozó-berendezéseken

foglalkoztatottság mellett, ne csak az árstabilitás számítson.

Május 15-én, a cseh bányászszakszervezet (OS PHGN) meghívására Rabi Ferenc elnök vezetésével, a BDSZ elnökségének delegációja megbeszélést folytatott Prágában a cseh kollégákkal az európai szakszervezeti együttműködésről, az EMCEF-en belüli testületi munka összehangolásáról, a két nemzeti bányász szakszervezet válságra adott válaszáiról.

Másnap mintegy másfélszáz MSZOSZ-es kollégánk részvételével, mintegy harminc ezren vettek részt az Európai Szakszervezetek Szövetsége felhívására megrendezett demonstráción. A Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete képviselőiben huszonöt kollégánk érkezett Prágába, hogy felemelje szavát a „kaszinókapitalizmus” ellen. A Mátrai Erőmű Zrt, a Vértesi Erőmű Zrt, a COLAS Északkeleti Bányászati Kft és a BDSZ Központ delegációja dekoratív egyenruhákban, piros-fekete bányászszalókkal vonult a Hradcsin térre, hogy az ott felállított színpadon meghallgassák a környező országok munkavállalói érdekképviselőit, s a nemzetközi szövetségek szónokait.

A nagy ovációval, sípokkal, dudákkal és dobokkal nyomatékosított beszédek az összefogás, az együttműködés mozgósító erejét igazolták vissza.

A követelés minden európai fővárosban azonos volt: Harcoljunk a válság ellen, helyezük előtérbe az embereket!

HIP

túljutva, 15-20 félé terméket állítunk elő, amit szabályozni tudunk a piaci igényeknek megfelelően. A Társaság Tályai Üzeme az utóbbi 5 évben átlagosan 1.410.000 tonna andezitet termelt és értékesített, elsősorban a hazai piacon. Főleg aszfaltalapanyagként, útpítési célra, valamint vasútépítéshez és vízellátáshoz használják fel termékeinket. Jelenleg körülbelül 50 fő dolgozik az üzemben, ami egy vagy kétféle terméket tesz lehetővé.

Természetvédelem

A CÉK kiemelt figyelmet fordít a környezet- és természet megóvására. A kőbányában hosszú évek óta fészkel a kiemelten védett Uhu-bagoly, amely megtanult, kiválóan együtt élni a bányászati tevékenységgel. A bányatelen belül (Dorgó-tető) számos kiemelten védett árvalány- és íriszfaj is megtalálható. Úgy gondoljuk, hogy tevékenységünk mind a környezetünkben élő emberekkel, mind a biodiverzitás megőrzésének támogatásával együtt, felelősségteljesen folytatható.

Benkő Sándor

(A BDSZ országos elnöksége, 2009. május 19-én, Tályán tartotta soros ülését, ahol a testület tagjai személyesen győződhetek meg a Társaságnál folyó munkáról, s a munkavállalói érdekvédelem helyzetéről - A Szerk.)

Válságos időkben is optimistán

Megkérdeztük Lőrinc Mihály szakszervezeti titkárt, hogy a gazdasági válság hogyan érinti a Mátrai Erőmű Központi Karbantartó Kft-t.

- Sajnos a válság, mint minden vállalkozást, negatívan érinti a társaságunkat és az itt dolgozó munkavállalókat is. Ma még megbecsülni sem lehet, meddig tart, milyen hatásai lesznek az elkövetkező időben. Szerencsére a válság egy jó kondícióban, stabil anyagi háttérrel rendelkező társasággal találkozott, amit az előző évek kitaró, takarékos munkájának köszönhetünk.

Az előző évben elkezdett kompaktkotró és szalag-kocsi gyártásában jelentős feladatot kapott társaságunk, így a kapacitásunk teljes mértékben lekötött. A szerelés során nem várt gyártási és átalakítási munkákból is kivettük a részünket, amellyel társaságunk dolgozói bizonyították szakmai rátermettségüket. A feladatok időben történő elvégzése, határidők tartása megnövelte a túlóráztatást, amit munkavállalóink önzetlenül vállaltak.

Büszkén mondhatom, hogy mi mindent megtettünk a kompaktkotró és szalag-kocsi határidőben történő befejezéséhez és üzembe állásához. Az elmúlt BDSZ Bizalmi testületi ülésen Thomas Körber úr a társaságunk munkáját úgy minősítette, hogy a „MEKK Kft. nagyot alkotott”.

A társaságunknál szokásá vált, hogy a negyedéves zárás után Molnár László ügyvezető igazgató úr munkágyűlésen tájékoztatást ad az elért eredményeinkről, hiányosságainkról, további tennivalóinkról. Az első negyedév kiemelkedő munkát és eredményt hozott. Prognosztizálható, hogy a második negyedév is jó eredménnyel zárul. A második félév már tartogat némi bizonytalanságot, de reményeink szerint az üzleti tervet sikeresen fogjuk teljesíteni, illetve „túlteljesítem”.

Mit jelenthet ez a szakszervezet számára?

A szakszervezet és a munkavállalóink számára ez azt jelenti, hogy az év elején megkötött megállapodásaink teljesülni fognak. A mai viszonyok között, amikor a munkavállalóinkra nehezedő terhek folyamatosan nőnek, a munkahely biztonság, a biztos jövedelem biztosítja a tisztas megélhetést.

Úgy gondolom, hogy a munkahely megtartása az érdekképviselő legfontosabb feladata.

Természetesen feladatunk az is, hogy szót emeljünk a munkavállalóinkat érintő kormány- és parlamenti döntések ellen. Ha kell, demonstrálunk, tárgyalunk, de nem vagyunk hívei az értelmetlen uszításnak, pánikkeltésnek.

A munkáltató és az érdekképviselő minden munkavállalókat érintő kérdésben egyeztet. Közös érdekünk a fejlődés fenntartása, a nyugodt munkahelyi légkör biztosítása. Célunk, hogy a bajbajutott családokat lehetőségeinken belül segítjük.

A társaságunk is megtette a sertésinfluenza terjedése miatt szükséges intézkedéseket. Bízunk abban, hogy a járvány nem érinti drasztikusan a társaságunkat, és a tervezett bányásznapot, mint kiemelt rendezvényt meg tudjuk tartani.

A társaságunknál működő forgácsoló műhely kollektívája a szakszervezettel közösen a markazi pihenőbázison egy kellemes napot töltött el, ahová meghívást kaptak nyugdíjasaink is. A családi rendezvényen volt fergeteges focimeccs a Villám - Pozdorja csapatok között, a nyertes díja egy „ceglédi vizeskanna” volt. Nagy sikere volt a sétakocsikázásnak hintóval és az asztalitenisznek is. A rendezvényre a koronát a finom pörkölt és a borkóstolás tette fel. Fogadalmotétel is született, hogy jövőre is megrendezésre kerül a rendezvény, és más gazdája lesz a „ceglédi vizeskannának”.

Ez a rendezvény bizonyítéka annak, hogy válság ide, válság oda, az élet nem áll meg, a jó közösség összetart.

Pályatanácsadó képzés, 2009

Nem sokan vannak közülünk, akik ne találkoztak volna a munkanélküliséggel, mint problémával. Szerencsére szűkebb hazánkban, a Mátrai Erőmű Zrt. üzeméinél nem jellemző ez a gond, de szinte mindenkinek akad a családjában, rokon-ságában, barátai között valaki, aki rövidebb-hosszabb időre munkanélkülivé vált.

Az MSZOSZ Ipari - Energiaipari Szakszervezetek Szövetsége kezdeményezésére indult el az idén a „Pályatanácsadó képzés”, amelynek a célja olyan tanácsadói csapat kiválasztása és képzése volt, akik a munkahelyeken közvetlenül tudnak tanácsaikkal leépítésben érintett kollégáiknak segíteni. A hatnapos képzés során a résztvevők gyakorlati ismeretekre tettek szert a szakmai és személyi célkitűzések újraformálásához, stressz-kezelési technikákat tanultak, ötleteket, tippeket kaptak a gyakorlati álláskereséshez, az interjúra való felkészüléshez. A kapcsolódó munkajogi, munkaerő-piaci ismeretek mellett érdekképviselői tréningfeladatok megoldására is sor került. Az elsajátítandó tananyag mellett nagy hangsúlyt kaptak a személyes tapasztalatok, a gyakorlati problémamegoldás is.

Az Észak-magyarországi régióban 35 fő vett részt a képzésen, különböző munkaterületekről. Képviseletünk magukat a vasas és vasutas szakszervezetek, az élelmiszeripari és kereskedelmi dolgozók szakszervezetei, valamint több kisebb szakszervezeti csoportosulás is. A Mátrai Erőmű Zrt. bányász szakszervezetének tagjai közül nyolcan vettek részt a tanfolyamon. A képzés fő szervezője és lebonyolítója Pápis László szb titkár volt, aki mellett segítségként ott állt Rohonka Sándor, az MSZOSZ miskolci régiójának vezetője. A tanfolyam 2x3

napos formában zajlott Gyöngyösön, illetve egy napon a visontai oktatóbázis is igénybe vették a résztvevők.

A rengeteg új, mindennapi munkától merőben eltérő ismeret nagy tömegben zúdult a kollégákra. Szerencsére az elmélet mellett a képzésen nagy hangsúlyt kaptak a gyakorlati feladatok, amelyeket többnyire kiscsoportos formában kellett megoldani. A kezdeti merevség után a hangulat hamar feloldódott, a csapat tagjai az együtt töltött néhány nap után barátokként köszöntek el egymástól. A Mátrai Erőmű Zrt BDSZ részéről delegált „pályatanácsadókat” a tapasztalataikról kérdeztük.

- A pályatanácsadók hálózata alig pár hónapos szervezet - az elvárás velük szemben azonban nem kevés: segítségük a munkahely elvesztéséből adódó konfliktusok oldásában, az újbóli elhelyezkedést segítő tennivalók terén, az álláskeresőkhöz és jelentkezőkhöz szükséges dokumentumok elkészítésében, játszának összekötő szerepet a munkájukat elvesztők és olyan intézmények között, mint a munkaügyi központok, a leendő Jogpontok.

- Nagyon sok érdekes, új és hasznos dologgal ismerkedtünk meg a képzés során. Voltak közülünk, akiknek már ismerős volt az álláskereső, az interjúk, az önéletrajz készítés, az ő gyakorlati tapasztalataiból is sokat lehetett tanulni. A pályatanácsadói hálózat, ami a nyugati országokban és Amerikában jól működik, nálunk még alakulóban van. A céljai szimpatikusak, abban mindenki egyetért, hogy segíteni kell azoknak a dolgozóknak, akik elvesztik a munkájukat. Ettől függetlenül bízunk benne, hogy nálunk itt a Mátrai Erőmű Zrt-n belül nem lesz szükség a pályatanácsadásra - foglalta össze a véleményét Tóth Istvánné.

Nehéz évkezdnet után szakszervezeti szemmel

A helyzet, ismerős. Régen volt már, amikor derűs felhangokkal kényeztettek bennünket az ország vezetői. De ennek köszönhetően talán meg is edződünk. Ma a ma problémáink élünk, a holnapiak holnap következnek. Pápis László szb. titkár így látja az eltelt első félévet:

- Mindenekelőtt szeretném köszöneti a BDSZ valamennyi szakszervezeti tagját. Úgy érzem, itt az ideje, hogy az év eltelt időszakában történetéről, és az elkövetkező terveinkről a tagságnak beszámoljak.

Bértárgyalásokkal kezdtük az idén is a szakszervezeti munkát, amelyek gyorsan lezajlottak, talán nem egészen a szokásos módon. Valamennyien tudjuk, hogy a gazdasági világválság begyűrűzött hozzánk is, a társasághoz. Mind is látható, hogy van igény az ilyen programokra. Bízom benne, hogy a résztvevő családok élményekkel gazdagon térnek majd haza a kirándulásról.

Lépést kell tartanunk oktatás terén az állandóan változó világgal, körülményekkel, ezért ebben az évben is szervezzük a szakszervezeti aktivistáknak különböző képzéseket.

Az MSZOSZ-el közösen rendezett hatnapos oktatáson nyolc kollégánk vett részt, erről az újság oldalain is olvashatnak. Május 25-26-án saját szervezésben két napos tréninget tartunk húsz szakszervezeti tisztségviselő részére, ez a tavaly megszerzett önismereti és kommunikációs profilú ismereteket fejleszti majd tovább az érintetteknek.

Az oktatási szisztémánkat igyekszünk tudatosan felépíteni, és hosszabb távon is folytatni.

Nagy hangsúlyt fektetünk szakszervezeti tagjaink és családjaik pihenésére is.

Vihar egy pohár vízben

Nagyon sok bányász és hozzátartozója, valamint a meszesi városrész lakója jött össze 2009. június 19-én a délutáni órákban, hogy részese legyen egy emlékmű felavatásának a Komlói út, Hársfa utca találkozásánál lévő parkban.

A jelenlévők meglepődve értesültek arról, hogy hiányzik az ilyenkor szokásos lepel az emlékműről és azok a vendégek, akik ilyenkor jelenlétükkel megtisztelik az ünnepséget.

Ott voltak viszont díszgyengyruhában azok a bányászok, aki szükségét érezték annak, hogy részvételükkel emeljék az ünnepség színvonalát. /Volt köztük egy bányász is aki teljes felszerelésben és a bánya bezárásakor, az utolsó műszakján viselt munkaruhában állt ott az emlékmű mellett. /

Pontban 17-órakor egy kislány lépett a mikrofonhoz és adott elő részleteket Sebertyén Lajos „Bányalovak” című verséből.

Majd a Meszesi Környezetvédő és Szépítő Egyesület, valamint a Bányász Emlékekért Egyesület vezetőségének tagja vette át a szót. Az üdvözlő szavak után felhívta jelenlévők figyelmét, hogy sajnos ma a meghívó szövegétől eltérően nem szoboravatásra kerül sor, hanem csak egy építmény átadására, amely egy bányalovat ábrázol.

Aki előző nap a Pécsi Tv-ből értesült arról, hogy a közgyűlés nem szavazta meg a bányaló felavatását, az ebből egyértelműen megállapíthatta, hogy szoboravatásról szó sem lehet, annak ellenére, hogy az ehhez szükséges minden engedéllyel rendelkeznek a rendezők, kivéve a közgyűlési határozatot.

Az egyesületek már 2006 szeptemberre óta készültek erre az avatásra, tehát lett volna idő, hogy a közgyűlés megadja a hozzájárulását. Így kénytelenek vagyunk az avatást egy későbbi időpontra átnenni és az emlékmű helyett

egy építményt átadni az itt élő bányászoknak, megőrzésre. Az ünnepi beszédet is magunkra vállaltuk, mivel nem akartuk a felkért személyeket kényelmetlen helyzetbe hozni. Magunkra vállaltuk azt is, hogy elmondjuk Önöknek az emlékmű állításának történetét. Nem a véletlen szülte a szobor gondolatát. Gazdagabb országokban – Franciaországban, Belgiumban, Németországban – már régóta emléket állítottak a bányalovaknak. Értékeltek azt a szenvedést, amit ezek a szerencsétlen állatok a föld alatt, a sötétségben elzárva, az emberek szolgálatában álltak ki. Haláluk pillanatáig. Az elhangzott vers megvilágította ezt a szomorú sorsot.

Nem tudunk arról, hogy hazánkban valamelyik bányász településen volna bányalónak állított emléket. Mi viszont itt Pécsen, Európa kulturális fővárosaként büszkén mutathatnánk meg ezzel a domborművel Európa idelátogatóinak, hogy felül tudunk emelkedni emberi önzésünkön, fontosak számunkra a versenylovak, hatások, paripák mellett a ló-társadalom „szegény dolgora fogott rokonai”, a bányalovak is.

A helyszín kiválasztása sem a véletlen műve. Olyan környezetben kívántuk az emlékművet elhelyezni, ahol azok a bányászok, vagy leszármazottaik élnek, akik számára jelentett valamit a föld mélyén is a bányász leghűségesebb segítőtársa, „szent állata”, a bányaló. Még kocsmát is neveztek el az egyik bányalóról, Ármányról, Pécsbányán. Az sem utolsó szempont, hogy itt jobban meg fogják becsülni, vigyáznak rá, mintha ezt máshol helyeztük volna el. Meghatottan vettük észre, hogy mióta az emlékmű áll, ismeretlenek virágokat helyeznek el a talpazaton.

A szobrot Vanyúr István szigetvári szobrászművész készítette el, az anyaga siklósi kemény mészkő. Talpazata alpe-

A szakszervezeti tulajdonban lévő üdülőket, Abádszalókon és Mezőkövesden folyamatosan karbantartjuk és bővítjük. Idén a Zsóry üdülőkben egy 6x9 m-es fedett pavilon építését határoztuk el, ahol helyet kap majd például a régóta várt ping-pong asztal is.

Anyavállalatunk, az RWE átalakulási folyamata valószínűleg a mi cégünket is érinti majd. Igyekszünk minden információt, ami bennünket is érint, első kézből megtudni. Ez évben több alkalommal tárgyaltunk a német kollégákkal, illetve márciusban az RWE Power Európa Fórum ülésén a szociális igazgatótól érdeklődtünk az elképzelésekről. Ami már látható, hogy az RWE Energie megszűnik, mint önálló holding. Illetve az RWE Power-ről leválasztják a nemzetközi cégeket, és nemzeti társaságok fognak alakulni. Magyarországon is megalakítanak egy RWE Magyarország szervezetet, amelyhez a Mátrai Erőmű Zrt., az ELMŰ és ÉMÁSZ fog tartozni. Az elképzelések még nem teljesen világosak számunkra, de az esetleges átalakulással kapcsolatos kérdésekben a vilamos kollégákkal folyamatosan konzultálunk, és az igazgatóság elnöke is tájékoztat bennünket a Mátrát érintő dolgokról. Nagy figyelemmel kísérjük a folyamatot, és a társaság vezetőitől is elvárjuk, hogy folyamatosan informáljanak minket, annál is inkább, mert az átalakulási folyamat határideje 2009. szeptember eleje.

Készülünk és szervezzük szakmai ünnepünket, a Bányásznapot is. Szeretnénk az elmúlt években megszo-

kott, magas színvonalú programmal szórakoztatni a munkavállalókat.

si márvány.

Ezt az emlékművet mi nem csupán az itt élő hajdani bányászoknak és leszármazottainak kívántuk állítani, hanem Pécs városának, amelynek fejlődését, gazdagodását 250 éven át a bányászat jelentette. Ebből a bányaló is kivette részét. Szinte nincs olyan lakója a városunknak, akinek ősei révén ne lett volna kapcsolata a bányászattal.

Ezért érthetetlen számunkra, hogy a tegnapi napon Pécs város közgyűlése miért nem szavazta meg a bányaló emlékmű avatását.

Nem értjük, hiszen mi nem személynek kívánunk emléket állítani, amelyet az utókor átértékelhet.

Nem értjük, hiszen a város is hozzájárult anyagi támogatással az emlék létrehozásához. Az NCA pályázatán egyesületi összefogással és egy német civil szervezet eszméi támogatásával nyert összegből, vállalatok és magán-személyek adományaiból sikerült az emlékművet létrehozni.

Nem értjük, hiszen kezünkben van a képzőművészeti lektorátus szakvéleménye, a két szakbizottság hozzájárulása, az építmény elhelyezésével kapcsolatban nem volt kifogás.

Arra nem számítottunk, hogy ez az ügy ilyen nagy vihart kavart. Az interneten egymást érik az üzenetek, amelyben pro és kontra, értékelik az emlékműavatás körüli vitát.

Visszont rögtön megjelent a bányász humor is. A Pécsbányatelepi kocsmának nevével, amely egy bányalóról, az „Ármány”-ról kapta a nevét, azonnal azonosították az emlékművel és az emlékmű bányalovát – a körülötte kialakult huzavona miatt is így nevezik.

Pécs, 2009. július 16.

Traj Ferenc
Bányász Emlékekért Egyesület

115 éves a „Jó szerencsét” köszöntés

1894. április 7-én, Selmecbányán tartotta az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület felolvasással összekötött rendes gyűlését (megjelent a Bányászati és Kohászati Lapok, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a M. Kir. Bányászati Akadémia közlönye / XVII. évfolyam, 8.szám, 1894.április 15, p.: 113 – 116), ahol a 11. napirendi pontban „Árkossy Béla a bányászokörrel kapcsolatos kérdését terjeszti a választmány elé, hogy a német „Glückauf” köszöntést a legmagyarosabban mi módon lehetne kifejezni. Többek hozzájárulása után Péch Antal tiszteletbeli tag a „Jó szerencsét” köszöntésformát tartván a legmagyarosabban hangzóknak, ezt ajánlja elfogadásra /általánosan elfogadtatik/”.

1994-ben a Bányai Dolgozók Szakszervezete javasolta, hogy az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesülettel közösen ünnepeljék meg a centenáriumot. Erre 1994. április 7-én, Várpalotán a „Jó szerencsét Művelődési Központ” - ban került sor. Az ünnepségen a BDSZ elnöke tartotta a nyitó-, az OMBKE elnöke a záróbeszédet. A köszöntés kialakulásáról a Központi Bányászati Múzeum igazgatója tartott előadást, majd köszöntések hangzottak el az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium helyettes államtitkára, Várpalota város

polgármestere, az MTA -, az Magyarhoni Földtani Társulat -, a Magyar Geofizikusok Egyesülete -, a Magyar Bányászati Kamara elnökei, képviselői részéről.

A bronz dombormű - nél (amely Bóna Klára alkotása / 1931 / eredetileg a Bányász Olvasókör épületgyűjtés nagyteremének főbejárati falán volt elhelyezve, ami a jelenlegi rendőrségi épület helyén állt és a Művelődési Központ felépítése után 1958-ban került jelenlegi helyére) e sorok írója tartott ünnepi beszédet és javasolta, hogy a jövőben minden évben kerüljön sor a köszöntés elfogadásának megünneplésére. Ez eddig minden évben megtörtént. Első alkalommal csak a BDSZ és az OMBKE elnök koszorúzott.

2009. április 7-én zsűfőlásig megtelt nagyteremben az ünnepség a Faller Jenő Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet DUENDE Színiárszós Kör nagyon szép műsorával kezdődött, majd Dr. Bárdossy György az MTA r. tagja „A foszforos energiahordozók szerepe a jövő energiaellátásában” és Rabi Ferenc a Bányászati és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) elnöke, az EMCEF Szociális Párbeszéd Állandó Bizottság elnöke „Európai szociális párbeszéd” címen tartott előadást. Az emléktáblánál Dr. Tolnay Lajos az OMBKE elnöke tartotta az emlékbeszédet.

A Bányász himnusz harangjátéka alatt koszorút helyeztek el a BDSZ (Székely Jenő és Torma Lajos), az OMBKE, az MBFH, Veszprém Megyei Közgyűlés, Várpalota Város Önkormányzata, a Bányász Hagyományok Ápolásáért Egyesület, a Faller Jenő Szakközép Iskola és Szakképző Intézet és a SZINDBÁD Kht vezetője, képviselője.

Ezt követően a résztvevők a BDSZ és az OMBKE által rendezett állófogadáson vettek részt, ahol a pohárköszöntőt Talabér Márta a Veszprém Megyei Közgyűlés alelnöke mondta.

Az 1994-es ünnepségen minden résztvevő kézhez kapott egy mini korsót, amin az alábbi felirat volt olvasható: „100 éves a Jó szerencsét köszöntés”. Idén egy kicsit nagyobb méretű mini korsót - aminek elkészítését Dr. Hiller István oktatási és kulturális miniszter a 2009. évben rendelkezésre álló keretből biztosította - kaptak a jelenlevők, amelyen az alábbi felirat volt olvasható: „115 éves a Jó szerencsét köszöntés”.

Az ünnepség kiváló alkalmat adott arra is, hogy rég nem látott kollégák, barátok találkozzanak. Az ünnepség végén elhangzott a minden évben a zárószóban ismételt alábbi mondat: „Jövőre Veletek ugyanitt”.

Dr. Horn János

Egy sorozat befejeződött?!

2009. májusban jelent meg 406 oldalon, 650 példányban dr. Horn János újabb „ÉLETUTAK / földtudomány, bányászat, energetika” c. könyve melyben 13 nemcsak hazánkban elismert tudós, szakember életútját ismerhetjük meg. Az ajánlást és az utószót a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjai írták. A megjelenés után Lapunk külső munkatársa beszélgetett a szerkesztővel, különös tekintettel arra, hogy a „szerkesztői előszó”-ban azt olvashattuk, hogy ez a sorozat utolsó kötete.

- *Hogyan kezdődött a sorozat?*

- 2000. november 23-án - kezdeményezésre - Schalkhammer Antal a BDSZ elnöke, országgyűlési képviselő meghívta a Szakszervezet székházában lévő étterembe azokat a volt bányászati vezetőket, akik abban az évben ünnepelték 70, 75, 80. évi születésnapjukat.

Az első meglepetés akkor ért, amikor minden meghívott elfogadta a meghívást és a mintegy négy órán tartó program alatt számtalan érdekes és talán soha nem hallott történet hangzott el. Ez adta azt a gondolatot, hogy a szénbányászat korábbi első vezetőit - a találkozó természetesen nemcsak a szénbányászati vezetők voltak jelen - megszólaltassam és a történéseket könyv formájában jelentsem meg. Legnagyobb örömmre - egy kivétellel - minden első számú szénbányászati vezető vállalta a feladatot. A könyvkiadáshoz szponzorokat (ezek között voltam én is) sikerült megnyernem és 2002-ben jelent meg „Egy szakma tündöklése és hanyatlása, avagy hogy látják a szénbányászat elmúlt 50 évét azok, akik művelték és irányították” c. könyv melyben kilenc írás olvasható.

- *... és a folytatás?*

A könyv - amely kereskedelmi forgalomba nem került és kiadását kizárólag a nyomdai költség terhelte - 400 példányban készült. Tiszteletpéldányként kapták meg a szponzorok, a megszólalok, bányász művelődési intézmények, szakirányú egyetemek könyvtárai és tanszékei, a szakma akadémikusai, szakmáinkhoz kapcsolódó országgyűlési képviselők, a bányatársaságok, a szakmai tudományos egyesületek, a volt - és jelenlegi bányavárosok, községek és

bányász szakszervezetek könyvtárai és a szakma jelenlegi -, és korábbi meghatározó személyiségei. Számomra teljesen váratlan kedvező fogadtatás adta a gondolatot, hogy a munkát folytatni kell és ennek eredményeként jelentek meg a további kötetek:

- „A földtan és bányászat Kossuth-, Állami és Széchenyi díjasai 1948-1999” 2002-ben;

- „Ahogy én láttam, visszaemlékeznek az aknamélyítés, a bauxitbányászat, a bányagépgyártás, a bányamérnök-képzés, az ércbányászat, a földtan, a földtani irányítás, a vizkutatás egykoron meghatározó személyiségei” 2004-ben;

- „nemCsak a szépre emlékezem, visszaemlékeznek a bányakapitányság, a geofizika, a szénhidrogén-geológia, az uránbányászat egykoron meghatározó személyiségei” 2004-ben;

- „Földtudományok visszaemlékezései” 2005-ben;

- „Életutak / földtan, környezetvédelem, bányászat, energetika” 2008-ban.

- „Életutak / földtan, környezetvédelem, bányászat, energetika” 2008-ban.

Minden könyv, hasonló feltételek mellett jelent meg, de már 2004-től 2007 évig 500, majd 2008-ban 600 példányban.

- *A mostani könyvben kiknek az életútját ismerhetjük meg?*

4 akadémikus / Detrekői Ákos, Mészáros Ernő, Rybach László, Stefanovits Pál /, 7 a Budapesti Műszaki Egyetem és a Miskolci Egyetem emeritus professorai, egyetemi tanárai / Csom Gyula, Földes János, Juhász József, Kubovics Imre, Penninger Antal, Tihanyi László, Tetzner Tamás / , Böhm Józsefnek a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánjának és Horváth J. Ferencnek a Magyar Energia Hivatal elnökének életútját olvashatja a tisztelt Olvasó.

- *Kaptál e már reflexiót/ka?*

Egy hónap alatt már több száz pozitív visszajelzést kaptam és szinte mindenki kérte / igényelte a folytatást. Csak egy rövid részlet az egyik levélből: „Amikor megkaptam a mostani és korábbi könyveidet akkor előbb gyorsan átlapoztam - rövid úton megköszönöm figyelmességedet - és utána már figyelmesen olvastam el. Az okozott mindig örömet, hogy igényes, tartalmas, szakmailag és történelmileg hibátlan, olvasmányos, és ami a legfontosabb, hogy mindig a szakterület kiváló szakembereit életútját ismerhettem meg, szinte minden esetben új oldalairól is. Külön szerencsésnek tartom, hogy mindig kiválóan mixelt a tudományterületeket. De ugye még sem gondoltad komolyan?!

Biztos vagyok abban, hogy több tudóstársam is kérni fog a folytatásra, hiszen bizonyára a tarsolyodban még számtalan hazai kiválóság lehet, akiknek az életútját szeretnénk megismerni. Visszaalak Pölöskei Ferenc akadémikus úrnak az „Utószó” - ban megfogalmazottakra és remélem, hogy ezt a könyvet - de talán a korábbiakat is ha nem kapták meg - a parlamenti pártok elnökei-, frakcióvezetői és az illetékes kormányzati vezetők is kapják meg mert számukra is példaértékű lehet a könyv/ek/ben megszólalok élettapasztalata, véleménye. Kérlek folytatás - nemcsak kiváló szakmai - hanem a 2000-ben megkezdett ez irányú munkádat is.”

- *Mit válaszolsz az Olvasóknak, akik szintén kérték a folytatást?*

Ismerem Herbert von Karajan azon írását, hogy „...ha valaki azt mondja elérte a célját, valószínűleg túl alacsonyra tette a mércét”. Én úgy gondolom, hogy a mérce már a legmagasabban volt/van, de ha sikerül még egyszer megpróbálom átugrani a „mérce”.

- *Köszönöm a beszélgetést és remélem, hogy egy vagy két év múlva újabb beszélgetés keretében számolhatok be új kötetéről.*

Dr. Horn János

Szarvas Gusztáv

Bányász emlékműavatás Egercsehiben

2005. március 19-én Egercsehiben került sor az Egercsehi Bánya volt dolgozóinak találkozására, amit hét korábbi ott dolgozó kezdeményezett.

Ezen a találkozón 85 fő vett részt, több mint 60-an kimentésüket kérték.

A találkozót a Bányász Emlékmű Koszorúzásával kezdődött, a megemlékezést Papp János volt igazgató tartotta. Az előre meghirdetett témákat: a civil szervezet megalakítása; az Egercsehi szénbányászat története teljes feldolgozása; az Egercsehiben álló Bányász Emlékmű fejlesztése, Simon Sándor ismertette.

2006. október 26-án az EGERCSEHI BÁNYÁSZ BARÁTI KÖR egyesület (továbbiakban: Egyesület) alakuló közgyűlésére került sor, 2007. április 11-én fogadták el az Egyesület Alapszabályát amit a Heves Megyei Bíróság 2007. május 23-án jogerősen mint társadalmi szervezetet nyilván tartásba vett. Az Egyesület első elnökének - három évre megválasztva - Simon Sándor aranydiplomás bányamérnököt, alelnökévé Nagy Lajos okleveles bányamérnököt az OMBKE alelnökét és a Bányászati Szakosztály elnökét, az OMYA Hungária Mészkefeldolgozó Kft ügyvezető igazgatóját választották meg.

Még 2008. január 18-án az Egercsehi Nyugdíjas Egyesülettel a bányász hagyományok összehangolása tárgyában is együttműködési megállapodást kötöttek.

2009. április 25-én valóra vált - több mint 200 fő jelenlétében - a 2005-ben megfogalmazott azon célkitűzés, hogy a bányász emlékműben egy bányász emlékmű a bányában elhunyt bányászoknak nyújtson maradandó emléket. A tizennégy tonna súlyú kötvombon /az OMYA ajándéka/ két márványtábla hirdeti az Egercsehi szénbányászatot és olvashatjuk a hatvankét hősi halott bányász nevét.

A Himnusz elhangzását követően Ficzer Krisztina VII. osztályos tanuló elszavalta Kópré József „Én láttam őket” c. versét majd a szavalt elhangzása után Tóth Andrásné Egercsehi polgármestere és Szabados

Gábor a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke mondott ünnepi beszédet, majd a Bányász himnusz harangjátéka és a klopacska hangja mellett Simon Sándor olvasta fel azt a hatvankét nevet, akik bányász szerencsétlenségben meghaltak. A nevek elhangzása után az Egercsehi Általános Iskola egy -egy diákja

mécses helyezte el a márványtábla elé.

Az emlékművet a katolikus - és református egyház képviselői szentelték fel. Az emlékművet tizenkét szervezet koszorúzza meg majd szívószerű volt, amikor nagyon sok családtag, barát helyezte el az emlékezés virágjait, emlékezve nagyapákra, apákra, férjekre és barátokra.

Az avatási ünnepséget az Asszonykórus közreműködésével a Bányász himnusz éneklése zárta.

Ezt követően került sor az Egyesület Közgyűlésére, ahol elfogadták az Egyesület 2008. évi beszámolóját és a 2009. évi munkaprogramot.

Fórum az európai ágazati szociális párbeszéd tíz évéről

„Az európai szociális párbeszéd azzal, hogy összekapcsolja felelősség, a szolidaritás és a participáció értékeit, kiegészíti a szociális párbeszéd és a munkaügyi kapcsolatok nemzeti gyakorlatát, amely minden tagországban létezik. Ugyanakkor egy fontos eszköz, amelynek segítségével a szociális partnerek részt vesznek az európai szociális normák kialakításában, és ezzel fontos szerepet játszanak az Európai Unió kormányzásában.”

Ezek a mondatok 2009. április 27-én hangzottak el Brüsszelben a Szociális Párbeszéd Összekötő Fórum rendkívüli ülésén amelyet az európai ágazati szociális párbeszéd bizottságok létrehozásával és működésével kapcsolatos EK rendelet megjelenésének tizedik évfordulója alkalmából rendeztek, és amelynek célja az eltelő tíz év eredményeinek értékelése volt. Magyarországot a fórumon Rabi Ferenc, a BDSZ és az EMCEF Szociális Párbeszéd Bizottság elnöke, valamint dr. Stanitz Károly, a BDSZ nemzetközi titkára képviselte.

A fórum résztvevői egyetértettek abban, hogy az európai szociális párbeszéd az európai szociális modell egyik elismerten fontos pillére. Azért fontos, mert magába foglalja a szociális szubsidiaritást és teljes mértékben elismeri a szociális partnerek autonómiáját, kölcsönös elismerését, és tiszteltetben tartja az európai munkaügyi kapcsolatok sokféleségét. Az 1960-as évek óta az európai szociális párbeszéd számtalan formája került alkalmazásra, főleg az ipari ágazatokban. A maastrichti alapszerződés 1993-ban beemelte a 138-as és 139-es cikkelyt, amelyek azt a jogot biztosítják a szociális partnerek számára, hogy konzultáljanak velük a szociális kérdéseket érintő kezdeményezésekről, illetve tárgyalásokat kezdjenek, amennyiben szükségesnek látják. Ilyen vonatkozásban az Európai Bizottságnak kötelessége minden szükséges lépést megtenni az európai szociális párbeszéd elősegítése érdekében azzal, hogy egyenlő mértékű támogatást biztosít mindkét fél számára.

1998 óta az európai ágazati szociális párbeszéd gyorsan fejlődött, aminek eredményeképpen ma már 37 ágazati párbeszéd bizottság működik, és számos ágazat folyamodott a Bizottsághoz új párbeszéd bizottság létrehozásának kérelmével. Az ágazati szociális párbeszéd gyakorlati jelentőséggel bíró eredményeket produkál. Amellett, hogy a szociális partnerek hozzájárulnak európai jogszabályok kialakításához a konzultációs eljárásban, vagy saját megállapodásai alkalmazásával, az európai szociális párbeszéd számos úgy nevezett „puha jogszabályt” (több mint 300 dokumentumot) alkotott meg. Mindemellett az európai ágazati szociális párbeszéd egy állandó vitafórumot biztosított a szociális partnerek számára, lehetővé téve ezzel a közös érdeklődésre számot tartó kérdések megtárgyalását.

Ezek a folyamatok alakították az európai ágazati szociális párbeszéd dinamikáját, lendületét az elmúlt tíz év során. Az európai szociális partnerek határozatait, nyilatkozatait és megállapodásait több mint 70 ezer munkavállalót és közel 6 millió vállalkozást érintenek. Az Európai Bizottság támogatja a szociális párbeszéd bizottságok létrehozását azzal, hogy összegyűjti egy-egy ágazat érintett szervezeteit a gazdaság minél teljesebb lefedése érdekében.

Az Európai Bizottság „A szociális párbeszéd adaptálása és ösztönzése közösségi szinten” című 1998. május 20-i kommunikációja, valamint az ehhez kapcsolódó 98/500/EK határozat teremtette meg annak a lehetőségét, hogy reprezentatív partnerek részvételével új bizottságok jöhetnek létre és működhetnek, amelyek feladata köz-

ponti testületként szolgálni konzultációk, közös állásfoglalások és tárgyalások céljára. Ennek a kommunikációnak az alapján az Európai Bizottság támogatja új bizottságok felállítását, amennyiben teljesülnek a fenti határozatban foglalt feltételek: strukturált és reprezentatív európai szintű partnerek szervezeteinek részvételével, amelyeknek felhatalmazásuk van megállapodások megkötésére és strukturált szociális párbeszéd folytatására.

Az Európai Bizottság a 2002. június 26-i, „Az európai szociális párbeszéd az innováció hajtóereje” című kommunikációjában arra szólítja fel a szociális partnereket, hogy fejlesszék tovább autonóm szociális párbeszédüket. Az EU Bizottság ösztönzi az együttműködést, az összefogást és a szinergiát annak érdekében, hogy a szociális párbeszédet egyre inkább a párbeszéd és a tárgyalások irányába mozdítsa el, és hogy előnybe részesítse azokat a bizottságokat, amelyek konkrét eredményeket tudnak felmutatni. A 2004. augusztus 14-i kommunikációjában, amelynek címe „Partnerség a változásért a kibővített Európában – az európai szociális párbeszéd hozzájárulásának fokozása” az EU Bizottság azt javasolja, hogy egyetemesen határozzák meg az ágazati szociális párbeszéd során létrejövő dokumentumok típusait annak érdekében, érthetőbbek legyenek a szociális párbeszéd egyes eszközei, és hogy segítse a szociális partnereket átláthatóságuk javításában.

Az EU Bizottság jelenleg annak a folyamatnak a közepén tart, amelynek során értékeli az európai ágazati szociális párbeszédnek az 1998 – 2008 közötti tízéves időszakban elért eredményeit, azzal a céllal, hogy gyakorlati javításokat és eljárási változtatásokat javasoljon az európai ágazati szociális párbeszéd bizottságok számára, aminek eredményeképp - szükség esetén - az 1998. május 20-i bizottsági határozat revíziójára is sor kerülhet. Ennek érdekében az EU Bizottság egy sor tanulmány elkészítését indította el, valamint egy részletes kérdőívet a szociális partnerek számára.

A fórum ennek az értékelési folyamatnak a része, célkitűzései: egy egynapos konferencia keretében, amelyen kb. 150 fő vesz részt (a szociális partnerek képviselői, az ágazati szociális párbeszéd bizottságok tagjai, valamint tudományos kutatók és politikusok)

bemutatni és megvitatni az európai ágazati szociális párbeszéd folyamatban levő áttekintésének főbb eredményeit, amelyek magukban foglalják az európai ágazati szociális párbeszéd dinamikáját és eredményeit a szociális partnerek véleményét az EU Bizottság kommunikációjának és az 1998. május 20-i határozatának revíziójával kapcsolatos konzultációra vonatkozóan

véleményt cserélni az európai ágazati párbeszéd bizottságok működéséről, és megvitatni a lehetséges módosítások irányát.

A fórum így hozzájárulhat az európai ágazati szociális párbeszéd folyamatban levő értékeléséhez, tájékoztathatja az EU Bizottságot a szociális partnereknek az európai ágazati szociális párbeszéd működésével kapcsolatos véleményéről, elvárásairól és ajánlásairól, valamint stratégiai javaslatairól további fejlesztésre vonatkozóan. A fórumon elhangzottakat figyelembe veszik majd a Bizottság készülő, az európai ágazati szociális párbeszéddelel foglalkozó kommunikációjának összeállításánál.

A fórum három téma köré csoportosítva tárgyalta meg az európai ágazati szociális párbeszéd kérdéseit. Az első részben, amelynek címe „Az európai ágazati szociális párbeszéd tíz éve – értékelés”, Ladó Mária elnökle mellett

Philippe Pochet, az ETUI igazgatója, William Lakin, az Euratex vezérigazgatója, Bernadette Segol, az UNI-Európa regionális titkára, Domenico Campogrande, a FIEC szociális igazgatója, Patrick Itschert, az ETUF-TCL főtitkára és Francois Ziegler az Európai Bizottság képviselője értékelték különböző megközelítésben az európai ágazati szociális párbeszéd eredményeit.

A második részben, amelynek címe „Az európai ágazati szociális párbeszéd jövője és hozzájárulása a politika alakításához és a munkaügyi kapcsolatokhoz – ötletek a továbbfejlesztésre vonatkozóan”, Jean-Paul Tricart elnökle mellett az európai szociális partnerek képviselőiben Reinhard Reibsch, az EMCEF főtitkára, Mr Martin Couchman, igazgató helyettes, BHA/HOTREC, David Poissonneau, az ETUCE koordinátora, Dominique Bailly, Posteurop, valamint Berndt Keller, a Konstanzi Egyetem kutatója tartott előadást.

A harmadik részben, amelynek témája „Az ágazati szociális partnerek és ÁPB-k véleménye a jelenlegi gazdasági, pénzügyi és foglalkoztatási válságról”, Susan Hayter, az ILO szakértőjének elnökletével Frank Siebern-Thomas, az EU Bizottság képviselője, Stelios Stavridis, az EuroCommerce bizottsági elnöke, François Ballesterio, az ETF politikai titkára, Sebastian Hopfner, a CEA bizottsági elnöke, Christophe Lefèvre, az AECA főtitkára fejtette ki véleményét a válsággal kapcsolatosan. A hozzászólásokat általános vita követte.

Érdekes színfoltja volt a tanácskozásnak, hogy az utolsó részben az ILO kérésére megfigyelőként jelen volt a SADC (Dél-Afrikai Fejlesztési Közösség) háromoldalú küldöttsége, amely a fórum idején Brüsszelben tartózkodott az ILO-ITC által szervezett képzésen, amelynek címe „A szociális párbeszéd ösztönzése” volt. Az afrikai küldöttség nagy érdeklődéssel követte a fórumon elhangzottakat, amit jövőbeni tevékenységük szempontjából rendkívül hasznosnak ítélték.

Dr. Stanitz Károly

Az EMCEF Szociális Párbeszéd Bizottság ülése

Április 28-án Luxemburgban tartotta soros ülését az EMCEF Szociális Párbeszéd Bizottsága Rabi Ferencnek, a bizottság elnökének a vezetésével.

Az ülésen Reinhard Reibsch, az EMCEF főtitkára beszámolt az előző ülés óta eltelt időszak legfontosabb eseményeiről. Szólt az EU integrációval kapcsolatos eseményekről, a szociális terület eredményeiről és a gazdasági válság kérdéseiről, az EMCEF elnökség és VB ülésein megtárgyalt témákról, valamint az EMCEF állandó bizottságainak munkájáról. A szociális kérdésekkel kapcsolatban elmondta, hogy a szociális Európa három fontos lépést tett előre: elfogadták az új határozott idejű alkalmazásra vonatkozó irányelvet, kimozdult a holtpontról a munkaidő irányelv, és módosították az EÜT irányelvet. A beszámoló érintette az új klímacsomagot is, kihangsúlyozva, hogy az EMCEF feladata kivédeni a csomag, foglalkoztatást érintő hatásait.

A beszámoló második részében a főtitkár részletesen ismertette az EMCEF ágazati párbeszéd bizottságainak munkatervét.

A bizottság ezután azzal a kérdéssel foglalkozott, milyen a tagszervezetek részvétele az EMCEF ágazataiban működő párbeszéd bizottságokban, valamint a Szociális Párbeszéd Bizottságban. Határozat született arról, hogy a főtitkár és a SZPB elnökének aláírásával körlevelet küldenek a tagszervezeteknek, amelyben kéri a bizottságokba delegált kollégák rendszeresebb részvételét a bizottságok munkájában.

Az ülés fő napirendjeként Frank Siebern-Thomas, a Foglalkoztatási és Szociális Főigazgatóság Szociális Párbeszéd és Munkaügyi Kapcsolatok Osztályának vezetője tartott előadást „Az ágazati szociális partnerek és az ágazati szociális párbeszéd bizottságok hozzájárulása a jelenlegi gazdasági, pénzügyi és foglalkoztatási válság kezeléséhez” címmel. Előadásában

ismertette az EU Bizottság intézkedéseit a válsággal kapcsolatosan, a gazdaságélénkítési terv főbb szempontjai alapján. A szociális partnerek feladatairól szólva elmondta, hogy szükség van stratégiai, innovatív válaszokra, a kihívásokra kompromisszumos válaszokat kell adni (rövid vagy hosszú táv, a termelés csökkentése és átképzés, fenntartható fejlődés, nyugdíjrendszer módosítása). A szociális partnereknek kulcsszerepe van, szükséges a teljes körű bevonásuk, ennek a felismerésnek szellemében került sor a következő rendezvényekre: találkozás a Kollégiummal (február 25-én), csúcstalálkozó a protekcionizmusról (március 1.), Tripartit Szociális Csúcs (március 19-20.), Szociális Párbeszéd Bizottság (2009. április 24.), Foglalkoztatási Csúcs (május 7.) és előkészítő workshopok/konzultatív találkozók.

Az ágazati szociális partnerek és az ágazati szociális párbeszéd hozzájárulása a válságra adott válaszokhoz:

Az ÁPB-k közös állásfoglalásai
Különböző szempontok (átfogó nézőpont a specifikussal szemben)

A téma gyakrabban szerepel a bizottságok napirendjén

A véleményközvetlenül jut el az érintett szervekhez

Kapcsolódó projektek/pályázatok a szociális párbeszédre, ill. munkaügyi kapcsolatokra vonatkozó EU pályázati kiírásokra

Fontos elem az ÁPB-kkel való konzultáció a gazdaságélénkítési tervben szereplő intézkedésekkel kapcsolatos hatástanulmányokra vonatkozólag, az új EU Bizottsági ajánlásoknak megfelelően: cél a rendszeresebb, alulról felfelé építkező bevonás a hatástanulmányok folyamatába.

Frank Siebern-Thomas előadódását követően a bizottság elfogadta az EMCEF Szociális Párbeszéd Bizottság munkatervét a következő ciklusra.

S.K.

A bányászok most is tettere készek

1999. és 2009. Két évszám, két dátum! Az első a komlói bányászat befejezése, a második nem éppen örömteli, tizedik évfordulója.

A komlói önkormányzat, a János Engel Adolf Bányászati Gyűjteményért Közhasznú Alapítvány kuratóriuma és a Bányász Szakszervezet komlói nyugdíjas szervezete 2009. május 16-ra találkozóra hívta Komló hajdani bányászait. A bányász pihenőparkból újjászületett sikondai pihenőparkban bányásznekar fogadta a találkozóra érkezőket. A tízórai kezdésre megjelent bányászok hangos kézfogással, ölelve üdvözölték egymást, majd a felcsendülő „Bányászhimnusz” hangjaira csendben tisztelegtek a bányászatnak. A bányászokat és a megjelent vendégeket, témafelelősket Jégl Zoltán alpolgármester, Radics Kálmán kuratóriumi tag és Kőszegi Ernő komlói elnök köszöntötte.

A találkozó programjait sorrendjében elsőként Bachmann Zoltán építész professzor a Bányászati Gyűjteményért Alapítvány tervéről, bányászati múzeum, a bányász embert középpontba állító emlékhely kialakításának lehetséges helyszínéről, megoldási lehetőségeiről tartott előadást.

Ezt követte a komlói bányászat vizuális jelképének, egy aknatorony

felállításának terve, javasolt helyszínének megjelölése. A tájékoztatást a Mecseki Szénbányák nyugalmazott vezérigazgatójától, Mérei Emiltől hallottuk. Fontos szempontként jelölte meg azt, hogy az objektum naponta emlékeztesse a város vezetőit, lakóit, városunkba érkező látogatókat: Komló a bányászatnak köszönheti létét!

A bányászat külszíni emlékhelyeinek feltárásáról, további emlékhelyek kialakításáról, Jéger László bányamérnök beszélt.

Talán nem távoli, biztató jövő reményében, bányamérnök kollégánk néhány mondatban a Nagymányok-Máza térségében tervezett bányanyitási helyzetéről is tájékoztatót.

Az ezután kialakult párbeszédben, az ismertetett terveket, elképzeléseket a találkozó résztvevői hozzászólásokban visszaigazolták, segítő szándékukat egyértelműen kinyilvánították. A jelen lehetőségek, vállalható feladatok elmlítésével tovább bővítve a felvázolt teendőket.

Jégl Zoltán alpolgármester, lehet másképp is csinálni intelemmel a komlói szentermelés utolsó mélyművelésű bányája -Zobák- bezárását követő utóéletet és egy Ruhr-vidéki bányabezárás utáni értékmegőrzéshasznosítást kisfilmmel illusztrálva,

emlékeztetett a szinte elvesztegetett évtizedre.

Szót ejtett az önkormányzati feladatokról melyet a bányász hagyományok ápolása, a bányászat ünnepeinek, emlékeztetések megtartása, a bányász közösség létezésének fenntartása érdekében felvállalt. A Komlói Napok, bányász hősök tiszteletadás és koszorúzás, Borbála-nap, bányászzenekar újjászervezése, bányászat története-irodalma, bányász bál-szakestély, melyek méltóságát a bányászok részvétele és közreműködése biztosítja.

Ezeket a célokat kell szolgálnia a nyugdíjas szervezetenek is, mert a bányászat felszámolása után mi maradtunk meg - szerencsére jelentős létszámban- a komlói bányászat és bányászok szervezett képviselőjének. Erre emlékeztetett a szakszervezet komlói elnöke, példaképp említve 2009-ben tizenhat „50” és öt „60” éves tagsággal dicsekedhető tagunkat.

Találkoztunk, beszélgettünk, most azt mondom a többi rajtunk is múlik!- értékelte a napot, úgy is, mint egy új hagyomány életre hívását. A közös ebédet átjárós csoportokra való kötetlen beszélgetés követte, sokszoros búcsúzkodással a befejezésig.

Kőszegi Ernő

100 éve történt Bányakatasztrófa áldozataira emlékeztek Ajkán (2.)

Az ajkai bányász és hagyományörző szervezetek emléküléssel, koszorúzásokkal és emléktábla avatásokkal hajtottak fejet a történelmi Magyarország második legnagyobb bányakatasztrófájának 55 áldozata előtt.

A száz évvel ezelőttihez hasonló kemény téli időjárással köszöntött Ajkára 2009. január 14-e, az emlékülés napja. Az előző éjszaka ólmos eső esett, a közlekedés szinte lehetetlenné vált. A szervezők még az esemény elhalasztását is fontolgatták. A kellemetlen előzmények ellenére szépszámu közönség gyűlt össze az emlékülésnek helyt adó Erőmű Művelődési Házban, csak a távolról bejelentkezettek nem érkeztek meg. A volt vállalati és üzemi bányavezetőknél, dolgozóknál megjelentek az emlékülés lebonyolítását és szponzorálását magára vállaló Bakonyi Erőmű Zrt vezetői, országgyűlési képviselők, városi vezetők. Jelenlétükkel megtisztelték az eseményt a Veszprémi Bányakapitányság, a bauxitbányászat, és a környékbeli üzemek vezetői, képviselői, valamint a bányászati hagyományok ápolásával foglalkozó civil szervezetek tagjai is.

Az emlékülés a Bányász Himnusszal kezdődött a Padragkúti Bányász Férfikórus előadásában. Németh Frigyes vezérigazgató, az emlékülés levezető elnökének üdvözlő szavai után gyászzené kíséretében Horváth Károly bányamérnök felolvasta az 55 áldozat nevét, amit a résztvevők a bányászok emléke előtt tisztelgve, felállva hallgattak végig. Ezután a kórus rövid műsora, majd Rédling Nikolett szavalata következett.

Az első előadást Gazdag György bányamérnök, az Ajkai Bányászati Művelődési Központ főmérnöke tartotta. A korabeli bányahatóság vizsgálati jelentés alapján részletesen ismertette a bányafejlesztést, techni-

kai körülményeit, a bekövetkezett katasztrófa lefolyását, az elhárítás során megített bányaműszaki és egyéb intézkedéseket, elemezve azok tanulságait.

Kerekes Árpád bányamérnök, Padrag Bánya nyugalmazott igazgatója előadásában elemezte a baleset időpontjában létező bányabeli viszonyokat, társadalmi körülményeket. Tényekkel cáfolta meg elsősorban a korabeli sajtó, de egyes szakmai körök által is terjesztett feltevéseket, miszerint a katasztrófa a bányatechnikai fejletlenség, vagy mulasztások sora miatt következett volna be. Beszámolt arról is, hogyan gondoskodtak a hátramaradottakról részben a bányatulajdonos által adományozott, részben pedig a széleskörű társadalmi összefogással gyűjtött pénzekből. Bemutatta Riethmüller Károly bányászati vezető felügyelő életútját, és tevékenységét a katasztrófa felszámolása során.

Pászti Tibor műszaki szakértő ez ideig a vasút történettel foglalkozott. Lokálpatriótáknak felkutatta az 55 áldozat nyughelyét családi körülményeit, személyes adatait. Előadásában erről adott számot. Megtudhattuk, hogy az 55 áldozat közül 46 sírhelye ismert, és 43 síremléke is meg van. Azokat leszámazottak, vagy a helyi hagyományörző szervezetek gondozzák.

Schwartz Béla országgyűlési képviselő, a város polgármestere szolt a bányászati Ajka városá válásában betöltött fontos szerepéről. Hozzászólását a megjelent emlékkönyvhöz írt előző idézettel fejezte be: „Bányász-elődeink méltó emlékműve maga a város: az ajkai szén felszínre hozása tette nagyvárossá a kis agrárfalut- most a szomorú, századik évfordulón is kegyelettel hajtunk fejet az Ármin-aknai bányászterületen cséklés áldozata előtt”.

Győr Sándor a Bányászokért Alapítvány

elnöke felolvasta Rabi Ferencnek, a Bánya és Energiaipari Szakszervezetek elnökének üdvözlő levelét, aki nagyon sajnálta, hogy a lehetetlen útviszonyok miatt nem tudott az emlékülésen személyesen jelen lenni.

Nagy Lajos az Ajkai Bányászati Múzeum vezetője bemutatta az általa szerkesztett, ezen alkalomra megjelentetett „Az ajkacsingeri siralomvölgy” c. emlékkönyvet. Kiadását a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, Veszprém Megye Közgyűlése és Ajka Város Önkormányzata támogatta.

Blaskó Sándor, a Padragi Bányász Hagományörző Kör elnöke beszélt a tragédiához kapcsolódó családi kötődéseiről. Megköszönte a megemlékező rendezvények szervezésében és lebonyolításában részt vállaló személyek, egyesületek, szervezetek, és külön az emlékülés rendezését és levezetését is vállaló Bakonyi Erőmű Zrt, és személy szerint Németh Frigyes vezérigazgató úr tevékenységét.

Az emlékülés bezárása után a résztvevőknek a szervezők átadták az emlékkönyv 1-1 példányát. Rövid vendéglátás után autóbusszba ültek, és Ajka-Csingervölgybe utaztak, ahol a kápolnánál Bányász Himnusz harangjáték és a toronyban elhelyezett, bányász motívumokkal díszített óra avatására került sor.

A néhány éve megépült és felszentelt kápolna bejáratánál Barcánfavi Zsuzsa, a rendezvényt szervező Csingervölgyért Egyesület elnöke köszöntötte az összegyűlteket. Gazdag György bányamérnök, az egyesület tagja röviden megemlékezett a száz éve történt tragédiáról, majd ismertette a harangjáték és az óra megvalósításának körülményeit. Elmondta, hogy a harangjáték döntően a bányászok adakozásából, a toronyra felszerelt óra pedig a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal által biztosít-

tott pályázati pénzből, az egyesület szervezésében, és a Bercsenyi Miklós Szakiskola kivitelezésében jött létre. Ezt követően Schwartz Béla polgármester és Gazdag György felavatták az új létesítményeket. A résztvevők előtt először csendültek fel a harangjátékon a bányász himnusz hangjai az ajkai bányászati bölcsőjének számító Csingervölgyben.

A nap eseménysorozatának befejezésekképpen az áldozatok emlékére rendezett kiállítás megnyitójára került sor a Városi Művelődési és Szabadidő Központban. A kiállítás alapját a korábban Pászti Tibor által készített, az áldozatok nyughelyeivel és az események bemutatásával foglalkozó „Siralomvölgy” c. kiállítás képezte. Az anyagot az elmúlt évben a tragédiával érintett környékbeli településeken és városrészekben már nagy sikerrel bemutatták. A rendezők ez alkalomra szakszerűen kiegészítették a még fellelhető családtagoktól szerzett korabeli levelekkel, néhány bányász relikviával, és egyéb hatá- sos elemekkel. A kiállítást Győr Sándor nyitotta meg, majd Pászti Tibor bemutatta a táblákon és a vitrinekben látható dokumentumokat. Egyben köszöntetét fejezte ki mindazoknak, akik a létrehozásában segítséget nyújtottak. A szépszámu érdeklődő, közte sok fiatal ezután megtekintette a kiállítást.

A megemlékező események január 16-án koszorúzásokkal és emléktábla avatással folytatódtak.

A környező települések áldozatainak emléknapján a Bódéért Hagományörző Egyesület tagjai és a településrészt lakói megkoszorúzták a Borbála napkor avatott, Magyar Bányászati és Földtani Hivatal segítségével létesített emléktáblát a bódéi temetőben, és az itt nyugvó nyolc áldozat sírját.

Ugyancsak e napon került sor a tragédia csékuti áldozatai emléktáblájának avatására a csékuti temetőben. Az ünnepség résztvevőit Paksa Jenő, a Csékuti Baráti Kör elnöke köszöntötte, majd Pölcsmann István bányamérnök, a Veszprémi Szénbányák volt vezérigazgatója mondott avató beszédet. Koszorút helyeztek el a leszámazottak képviselői, a Csékuti Baráti Kör, a Padragi Bányász Hagományörző Kör és a Bódéért Hagományörző Egyesület képviselői. Az esemény a Padragi Bányász Kultúrotthonban baráti beszélgetéssel zárult.

Január 17-én koszorúzással emlékeztek Ármin-aknán, a tragédia helyszínén, a szállító aknaház falán elhelyezett emléktáblánál. A megjelenteket a Bányász Himnusz elhangzása után Blaskó Sándor köszöntötte, majd az 55 áldozat emléktábláját megkoszorúzták.

Ugyancsak e napon koszorúzás és megemlékezés volt a felsőcsingeri temetőben.

A központi temetés napjának századik évfordulóján az itt nyugvó 24 halott sírja fölé emelt obeliszk előtt Gerencsér Hilda önkormányzati képviselő emlékezett a szörnyű tragédiáról. A felsőcsingeri település már nem, csak annak régi temetője létezik. A temetőt a Csingervölgyért Egyesület tagjai és más segítőkész emberek kitarították, gondozzák, ami továbbra is az utókor kötelessége marad.

Az emlékműnél koszorút helyeztek el az Önkormányzat és a Csingervölgyért Egyesület képviselői, majd a résztvevők meggyújtották az emlékezés gyertyáit.

Január 18-án, vasárnap istentiszteletet tartottak a csingervölgyi kápolnában az áldozatok emlékére.

Horváth Károly
Kozma Károly

Nyolcvan éves a Bányász Fúvószenekar Várpalotán (2.)

A Bányász Kulturális Hetek záróakordjaként 1979.november 22-én este hat órai kezdettel, az 50. évfordulóját ünneplő együttes, jubileumi hangversenyt adott. Elismerésük ebből az alkalomból „Aranylant díj” minősítés volt.

Az ünnepi műsorban fellépett a művelődési központ tánckara, valamint az ajkai bányász fúvószenekar is. A jubiláns kollektíva előadta –ösbemutatóként – Farkas Antal zeneszerzőnek ez alkalomra írt művét, a szerző vezényletével. Mellette több más műsorszámot Farkas Tamás, a zenekar volt karnagya, Ossó János, a jelenlegi karnagy és helyettese, Pete András vezényelte.

Id. Meiszter József „a Szocialista Kultúráért” kitüntetés, Lóczi Pál, Pethe András és Szekeres István pedig a „Veszprém megyéért Érdemérem” arany fokozata kitüntetés kapták.

Születésnap gála: 1989. szeptember 9.

A hatvanadik kerek évfordulóhoz egy sor esemény kapcsolódott. Várpalota különböző pontjain adott koncertet az orosz-lányi Szénbányák Koncert Fúvószenekara, az osztrák Piberstein bányászzenekara. Délután a zenekarok és a mazzorett csoport felvonult a város főbb útjain, este pedig a Jó Szerencsét Művelődési Központba vonultak, az ünnepség helyszínére.

A jubiláló zenekart Petrovics László, az intézmény igazgatója köszöntötte, majd Soós Gábor, a vállalat szb titkára mondott köszöntő szavakat. A városi tanács elnöke 60 ezer forintos takarékbetétet adott át.

A gálán először az osztrák majd az orosz-lányi együttes lépett fel. Az utóbbiak az est legemlékezetesebb produk-

cióját adták elő, műsoruk közben többször csattant fel a vastaps.

A befejező részben a nyugdíjas korbá ért, ám szívében fiatal és lélekben, összetételében megifjodott várpalotai együttes szerepelt.

A zenekar megalakulása óta, érzékelhetőbben az ötvenes évek második felétől kezdődően jelentős szerepet töltenek be Várpalota és térsége de a megye kulturális életében is. A szakmai munkát többek között elismert és képzett karmesterek segítették, mint Marosvölgyi Károly, Ifj. Farkas Tamás és Ossó János.

A zenekar, mint életforma

A karnagy babrálja az elektromos ketyerét, ami minden hangszerről és minden szólamról azonnal jelzi, hamis-e vagy sem.

Aztán, amikor már stimmelnek, előléri kéri a latin egyveleget .Próbáljuk tempósabban, úgy, mint régen – szól közbe egy hang ,s a szaxofon meg is mutatja, mire gondol.

Születésnap, jubileumi hangversenyre készül a zenekar.

Magosi József, Meiszter József az együttes tagjai és Hergovits János karmester a beszélgetőtársaim.

- *Milyen érzés hetente próbára járni?*

- Szeretjük és természetesnek tartjuk. Ez számunkra életforma - mondja idős Meiszter József. - Édesapám is így tette, most a fiammal járunk próbákra és fellépésekre.

- *Legnagyobb siker?*

- Nem tartják számon. Talán 1982-ben a német túra. Ulm, Tübingen - mondja Nemes Józsi bácsi, aki időköz-

ben közénk ül. - Akkor nagyon élt a zenekar!

Karmester úr tekintetével jelzi a feladatot. - Gyakorolnunk kell - mondja halkán -, szükséges dolgoznunk.

A várpalotai bányász zenekar fejlődéséhez, tudásának gyarapításához nagymértékben járult hozzá az a körülmény is, hogy az elmúlt évtizedekben (1966-1977 között) Országos Fúvószenekari Találkozókat rendeztek Várpalotán. Ezt követően 1994-től a fenntartó intézmény igazgatója által - abban az időszakban a megyében első ízben kezdeményezett - napjainkban is megrendezett találkozókön évente sok-sok zenekar - közöttük szép számban bányász együttesek is - fellépésükkel a nyári idegenforgalmi szezonban kínálnak értékes és kellemes szórakozást a város és az ide látogató szép számú érdeklődőnek.

A tízedik alkalommal rendezett Várpalotai Fúvóstalálkozót- 1999. augusztus 8-án - megtisztelő öt együttes délelőtt a város különböző pontjain térzenével, délután menetzenés felvonulással, este pedig a váruddalban megtartott koncerttel örvendeztette meg a palotaiakat. A zenészeket és a közönséget a város polgármestere köszöntötte az ünnepélyes megnyitón. Ez a találkozó nem a versenyt, hanem az együtt zenélés örömet és a fúvószenekari hagyományok életben tartását szolgálja. A kezdeti időkben kizárólag bányászzenekarok összejöveteleként számon tartott rendezvény ma már más együttesek is megtisztelik. Az esti záróünnepségen a megyei közgyűlés elismeréseként adományozott Pro Comitatu díjat a megalakulásának 70. évfordulóját ünneplő Várpalotai Bányász Fúvószenekar részére adta át Talabér Márta a megyei közgyűlés alelnöke. Indokolásul

elmondta, hogy „a megye és város zenei életében betöltött kiemelkedő művészeti munkát és magas színvonalú kultúrappártoló és közművelődési tevékenységet” értékelték a kitüntetéssel.

Ezen kívül rádiófelvételek, sikeres belföldi és külföldi szereplések, fesztiválok, találkozók sora jelzi eredményes munkásságukat. A város partnervárosai/Volfsberg, Kremnica, Petrozsény, Ilok / kialakított kulturális kapcsolataiban színvonalasan képviselték „szűkebb” hazánkat, és megkülönböztetetten a bányász kultúra értékes zenei hagyományait is.

Az együttes az eltelt évtizedek alatt többször is megújult. Ebben a folyamatban a nyolcvanas évektől kezdődően jelentős szerepet töltött be a Városi Zeneiskola. A folyamatos utánpótlást ez az intézmény biztosította (Ossó János) és biztosítja (Hergovics János, Varga Péter zenetanárok irányításával) napjainkban is.

A zenekar művészeti minősítései, elismerései:

Várpalotáért jelvény arany fokozat, 1950; V. Országos Fúvószenekari minősítés aranydiploma, 1981; VI. Országos Fúvószenekari minősítés kiemelt aranydiploma, 1985; Várpalota városért kitüntető jelvény arany fokozat, 1989; VII. Országos Fúvószenekari minősítés aranydiploma,1989; Veszprém megye „Pro Comitatu” díj, 1999.

Összegzés

Az elmúlt nyolc évtized alatt közel száz zenész, 14 karmester tartotta életben e nagy múltú együttest. Sajnos körülbelül 43 társuk örökre eltávozott, emléküket megőrizték.

A jelenlegi tagok mintegy 39 fő - jó közösséget alkotnak - szeretik önként

vállalt zenekari elfoglaltságukat. Büszkén ápolják és folytatják elődeik nemes hagyományait.

Tagjaik között vannak olyan családok is, akik zenész nemzedékeket neveltek. Általuk a fúvószenekar szeretete - apáról lányára és fiára - szállt. Ennek következtében az átlagéletkor a korábbiakhoz viszonyítva csökkent.

A helyi zenét szeretik és kulturális értékeket fogyasztók ma már életük részének tekintik egy-egy fúvószenekari rendezvény megtekintését, hallgatását. Az események díjmentesek így hozzájárulhatnak mindazok, akik kedvet éreznek megtekintésükre. Szerencsére sokan vannak ilyenek.

Szakmai elismeréseik között több városi és megyei valamint zenekari minősítések találhatók. A város, mint kiemelt amatőr művészeti közösséget jelenleg is támogatja.

Reméljük a jelenlegi tagságban, az elfoglaltságok és nehézségek közepette is a kitartás töretlen lesz, mert pártoló híveik, a fúvószenét szerető közönség, akik rendezvényeiket megtisztelik, igénylik fennmaradásukat.

Számunkra az emlékezés és történelem feladatunk, no és az a kötelezettség, hogy munkásságukat értékeljük és elismerjük.

Ez év őszén /Bányásznapon/ kiadványban tervezik a nyolcvan év történetét megörökíteni és közreadni, bensőséges könyvbemutató rendezvény szervezésével.

Petrovics László,
a Bányász Hagományok Ápolásáért
Egyesület elnökhelyettese
(*A Munka Ünnepe, május elseje alkalmából, a BDSZ felterjesztésére, a Várpalotai Bányász Fúvószenekar, MSZOSZ Művészeti Díj kitüntetésben részesült. Gratulálunk! – a Szerk.)*

Gyümölcsöző kapcsolat

A Borsodi Bányászok Területi Tagozata mindkét fél számára előnyös kapcsolatot tart fenn a Nógrád Megyei Bányász Nyugdíjas Szövetséggel. A két szervezet évente egy alkalommal, váltott helyszínekkel, találkozózt szervez. Idén, nagy örömeinkre, mi borsodiak voltunk a házigazdák. A találkozóra 2009. június

3.-án került sor. A kazincbarcikai Bányász Klubban fogadtuk vendégeinket, akiknek soraiban üdvözölhetjük Molnár Katalint, Kazár polgármester asszonyát, aki a tavalyi találkozó egyik háziasszonya volt.

A helyiek részéről Kovács István, a Tagozat elnöke, illetve Szitka Péter,

Kazincbarcika polgármestere mondott köszönetet a meghívás elfogadásáért és kívántak jó szórakozást az egész napos programhoz. A vendégek részéről, Polgármester asszony, és Rákos József, a nógrádi elnöke méltatta a két testület kezdeményezését, kiemelve annak hasznosságát. A kiadós reggeli után Tiszaújvárosba látogattunk el, ahol a fürdőzés mellett alkalom adódott egy kis baráti beszélgetésre is. Kora délután érkezünk vissza Kazincbarcikára, ahol már finom ebéddel vártak bennünket.

Természetesen, a sok jó közepete sem feledkeztünk meg a mindkét szervezetet foglalkoztató napi teendőkről. Ilyen többek között a Kongresszusi felkészülés, valamint a legnagyobb szakmai ünnepünk, a Bányásznapi szervezése.

Az ebéd utáni teltség érzetét „borsodi vízzel” mérsékeljük, egészen a szomorú elválás pillanataig.

Azzal az elhatározással állunk fel az asztaltól, hogy „gyerekek, ezt folytatni kell.”

Kovács István
BBTT elnök

Titkár és vezetőség választás Móron

2009. július 1-én a Móri Nyugdíjasklub titkár és vezetőség választást tartott. Ismét bizalmat szavaztak és megerősítették tisztében Grell Károlyt. A megújult vezetőség tagjai közé választották Ruff Lászlót, Kaiser Tibornét, Kovács Józsefet, Varga Pált, Mihalik Attilát, és Sántha Istvánnét. Az Ellenőrző Bizottság elnökévé Ruff Lászlót választották. A megválasztott tisztségviselők munkájához sok sikert, kitartást, jó egészséget kívánunk!

Egy kis földrajz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															

VÍZSZINTES: 1. Téli foglalkozás. - Attila fejedelem legkisebb fia. - Algéria második legnagyobb kikötővárosa, Algír után. 2. A Bibliában Mózes testvérbátyja, a zsidóság első, Istentől kijelölt főpapja. - Hozzájut a vágyott holmihoz, azaz ... tesz rá. - Ház bérleje. 3. Elé ellentéte. - Régi bútorcsalád a 60-as, 70-es évekből. - **Ország, amelynek fővárosa Teherán.** 4. Formátlan, alakatlan. - Húz. - Skandináv kamion márkája. 5. Örökzöld növény. - **Város Erdélyben, a Maros partján, ahol Kőműves Kelemen vára épült.** 6. Kas betűi keverve. - **Melyik az a Vas megyei falu, ahol hazánk egyik legértékesebb román kori műemléke, egy híres templom látható?** - Jód és tellúr vegyjele. - Móc betűi. 7. Megtölt egy füzetet. - Olyan ember, akinek gyerekei vannak. 8. Amely ideje. - Római hármas. - Férfiak kabátja. 9. Mi jellemezhet egy jó futbalmeccset? (Két szó). - Gyermek gyerekei. 10. Dal betűi. - Melyik állat éltető eleme a víz? - Kettős betű, kiejtve. - Község Gödöllő mellett: ...szeg. 11. Gábor becézve. - Papírt össze-vissza sodor. 12. Régi korok gazdasági életének kalandora. - Ki írta a Winnetou című regényt? /Karl/. - Az 1848-49-es szabadságharc hősi székely ágyúöntője (Áron). 13. Női név. - Ostoba emberek tanácsadója. Már csak azért is, mert gyorsan a fejükbe száll. - Nyáron a nap mije melegít? 14. Csomózó. - Pingpongasztalok gyakori márkája. - Lovas nomád nép volt. 15. Udvari építmények. - Sándorka. - Színültig lévő.

FÜGGŐLEGES: 1. Szóbeszéd. - Piaci árusítóhely. - Színét veszítette. 2. Ami a rózsán a tövis, az mi az örömben? - Törökország első köztársasági elnöke 1923-tól, korszakalkotó politikus volt: ...

Atatürk. - Hátul ellentéte. 3. **Afrika ország.** - Balatoni üdülőhely. - Aki ezt a nevet viseli, az utolsó magyar királyné emlékeztet. 4. Magáért. - Névelő is, szám-név is. - Forró folyadékból mik jönnek? 5. Japán filmek márkája. - Fafajta. 6. Csapatvezető, rövidítve. - Működik az óra. - Jókai egyik ismert regénye: ... Ráby. - Esek!!! 7. Egy híres angol sláger magyar címe. - Bukarest folyója. Végállomása a Duna. 8. Szavak előtagjaként levegőt jelent. Például: ...dinamika. (Fizika egyik ága). - Utca és házszám együtt. - Amelyik emberen. 9. Olasz város. - Döntetlen eredmény a meccsen. 10. Kazahsztán fővárosa: Alma... - Görög betűi. - Község a Gerecsében, Tinnye és Dág között. - Rádium és jód vegyjele. 11. Labdát a pálya széléről magasan bead. - Teher, zavaró dolog. 12. Olajbogyó. - Esőn álló. - Befolyásolja. 13. Hová kérdésre adott válaszal összefüggő ragpár. - Az utcán. - Kezdjük el, vágjunk ... 14. Jellegzetes alföldi fal. - Tréfás. - Tojásdad alakú. 15. Enyhe fenyegetés. - Nagyobb madár. - Duna-menti kikötőváros Ukrajnában. Vagy Renáta becézve. Beküldendő a **vastag betűs** meghatározások megfajtése.

A rejtvénypályázat nyertesei

Áprilisi rejtvényünk helyes megfajtése a következő: RENDES ÚT, KETTŐT IS, VAN IDŐM.

A nyertesek: Konyha Gyula, 3720 Sajókaza, Patakos 11.; Schmidt Valéria, 3300 Eger, Szálloda u. 4. fszt. 3.; Zámbo Béla, 2840 Oroszlány, Kertaljai u. 6. 1/3. A nyereményeket postán küldjük el.

Glatz Ferenc Márkushegyen

Glatz Ferenc a Magyar Tudományos Akadémia volt elnöke látogatást tett a márkushegyi bányáüzemben.

A bányajárást megelőzően Dr. Havelda Tamás bányászati igazgató adott tájékoztatást, a jelenlegi helyzetünkről.

A kistérségi képviselők látogatásával egybekötve, sikerült betekintést nyernie a tevékenységünkről. A delegációt elkísérte még Vicsai János üzemvezető főmérnök és Torma Lajos az üzemi tanács elnöke. A bányalátogatást követően elnök úr leszögezte, hogy a szén alapú energia hordozókra szükség lesz! Példaként említette a kínai fejlődést.

Az új vidékfejlesztéssel kapcsolatban is beszámol a bányabeli tapasztalatokról, valamint egy SZÉN darabot magával vitt, hogy mindig emlékeztessen e nehéz embert próbáló szép szakmára!

Bányászmártírokra emlékeztek Márkushegyen

A Márkushegyi Bányáüzem munkáltatói és munkavállalói képviselői, esős időben emlékeztek meg a huszonhat évvel ezelőtti bányaszerencsétlenség áldozatairól. A bányáüzem udvarán felállított emlékműnél főhajtással és koszorúzással idézték fel az 1983. június 22-én bekövetkezett tragikus eseményt, amelyben 36 bányásztársuk életét oltotta ki a sújtólég.

Óriáskotrógép Bükkábrányban

Mind az MTI mind a televízió beszámolt arról, hogy a világ legnagyobb kompakt marótárcsás kotrógépét helyez-

ték üzembe 2009. június 24-én a Mátrai Erőmű Zrt bükkábrányi bányáüzemében. A 8,1 milliárd forintos beruházás

nyomán felavatott „Óriás” hét emelet magas és két egyenként 4,3 méter széles lánctalpon mozgatják a kezelők. A 12 méter átmérőjű marótárcsa 12 millió köbméternyi meddő és lignit megmozgatására képes. Ez azt jelenti, hogy 20 - 30 százalékkal nagyobb a teljesítménye, mint a világ második legnagyobb kompakt marótárcsás kotrógépének, ami az USA-ban, Dallasban működik. A gép üzembe állítása 35 új munkahelyet teremtett.

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA- ÉS
ENERGIAIPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Főszerkesztő: Hámori István Péter • Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.

Telefon: 322-1226; 351-7758 • Fax/üzenetrógrító: 351-7758 • E-mail: bdsz@banyasz.hu •

A Bányamunkásban megjelent cikkek Interneten is hozzáférhetők: www.banyasz.hu • Kiadja a

Nyomdort Kft. • Telefon/fax: 223-1974 • Felelős kiadó: Rabi Ferenc • ISSN 0133-6630